

གཞི་རྒྱ་

༡༡། བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་ལྷན་ཚོགས།

བོད་རྒྱལ་ལོ། ༡༩༧༥

སྤྱི་ལོ། ༡༩༧༥

ཟླ་བ། ༩

སྤྱི་ལོ་འདོན་ཐེངས། ༡༥

ཀྱུ་གར་སྲིད་འཛིན་མཚོག་ནས་ལ་རྒྱལ་བའི་སླ་སྟན་རྩུབ་ལ་རྟོག་རིགས་དགེ་སློང་ཡེ་ཤེས་དོན་ལྡན་མཚོག་ལ་བསྐྱེད་ཀྱི་གཞི་རྒྱའི་འགྲུལ་བཞུགས་པ།

རྒྱལ་སྤྱིའི་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་བསྐྱེད་ཚོགས་ཚེན་ཐེངས་གསུམ་པ།

དཀར་ཆག

སྟོན་སྒྲིང་།

༡།	ཀྱུལ་སྤྱིའི་པོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་བསྟོ་སྒྲིང་ཚོགས་ཚེན་ཐངས་གསུམ་པ་བསྟོང་ཚོགས་གནང་བ།	༣
༢།	ལྷན་ཚོགས་ཚོགས་ཐངས་༢༩ པའི་གལ་ཆེའི་གྲོས་ཚོད།	༥
༣།	ལྷུལ་པའི་སྐྱ་སྐྱོན་རྒྱུར་པ་རྩོག་རིགས་དགེ་སྤོང་ཡེ་ཤེས་དོན་ལྡན་མཚོག་ལ་བརྒྱ་ཤི་གཐངས་ ཉལ་ས་ལུལ་བཞེས་གནང་བ།	༩
༤།	འཇམ་སྒྲིང་འབྲོད་བསྟེན་ཉིན་མོ་སྤྱང་བཅེ་དང་འབྲེལ་འབྲོད་བསྟེན་གཏམ་བཤའ་གནང་བ།	༤
༥།	གནས་ཚུལ་སྟོན་བསྟུན།	༡༠
༦།	གསལ་བསྟན་གསུང་དང་རྟེན་སྒྲིབ།	༡༣
༧།	ལྷུགས་རྩེ་ཆེ་ལྷ།	༡༤

གསར་འཕྲིན་འདོན་སྟེན།	པོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་ལྷན་ཚོགས།
སྟོན་སྒྲིང་ག།	ཚོགས་གཙོ་སྟོན་དཔོན་རག་ཅོ་སྟོ་བཟང་བསྟན་འཛིན། ཚོགས་གཞོན་སྟན་པ་བསོད་ནམས་སྟོལ་དཀར་ཨོ་པོད།
ཚོམ་སྒྲིབ་ག།	ཀྱུན་ལས་དྲུང་ཆེ་སྟན་པ་ཆེ་རིང་མཚམས་གཙོད།

སྐྱོན་སྤོང་།

གསོ་བ་རིག་པ་མི་ཤོད་ཀྱི་རིག་གནས་ཆེ་བ་ལྡེའི་ཡ་གྲུལ་འགྲོ་བ་མིའི་བདེ་ཅུང་དམིགས་པའི་གཞན་རྗེས་འཛིན་གྱི་རིག་གནས་ལྟར་པར་
 བ་ཞིག་ཡིན་ལ། རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་འདིས་ཤོད་མི་རིགས་ཀྱི་འཛོལ་བ་སྤེལ་ཐད་ལེགས་སྐྱེས་གཞེངས་སུ་སྐོན་བ་སྤུལ་དང་འབྲུལ་
 བཞིན་འཆིས། རིན་ཐང་གུལ་བའི་རིག་གཞུང་འདི་ཉིད་རྒྱུན་འཛིན་དར་སྤེལ་བྱ་རྒྱུ་ནི་གངས་ཅན་པ་སྤྱི་དང་ཡང་སྐོན་གསོ་རིག་སྐྱོན་བ་
 རྣམས་ཀྱི་སྤྲུལ་པར་བབས་པའི་ལས་འགན་གཡོལ་ཐབས་གུལ་བ་ཞིག་ཡིན། ལྷག་པར་བཅོན་ཤོལ་དུ་གསོ་བ་རིག་པ་མི་ཉམས་རྒྱུ་འཛིན་
 དང་ཉམས་པ་སོར་རྒྱུད་སོགས་ཡོང་བར་ཐོག་མར་གསོ་རིག་སྐོན་བ་གཉེན་ཁང་དང་། སྐོན་ཐོན་སྐྱོན་བ། སྐྱོན་སྐྱོར་ཁང་བཅས་ཆེད་སྤྱོད་སོ་
 ལེན་དེ་བ་སྐྱེལ་སྤངས་འཛིན་དགོས་པ་དང་། གསོ་བ་རིག་པའི་ཤེས་ཚད་གནས་རིམ་དང་སྐོན་ཚོན་ཅ་འཛིན་གྱི་སྤྲིག་གཞི་གཏན་འཛེབས་
 དང་ལག་བརྟུན་སྐྱོན་བ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་གོང་སྤེལ་ཆེད་དུས་ནས་དུས་སུ་གསོ་བ་རིག་པའི་ཐབས་སྐོར་དང་ཆོགས་ཆེན་གོ་སྤྲིག་
 དེ་བཞིན་སྐོན་བ་རྒྱུན་སྐྱེས་ལུགས་གཞན་དང་མཉམ་འབྲེལ་ཐོག་གསོ་བ་རིག་པ་རྒྱལ་སྤྱི་དང་རྒྱལ་ནང་དུ་དོས་ལེན་ཐོབ་ཐབས་བྱ་རྒྱུ་བཅས་
 གལ་གནད་ཆེན་པོར་གཞིགས་ཏེ་བཅོན་ཤོལ་ཤོད་མི་མང་སྤྱི་འབྲུས་ལྷན་ཆོགས་ནས་ཞིམས་ཡིག་གཏན་འཛེབས་ཀྱིས་ཤོད་ཀྱི་གསོ་བ་
 རིག་པའི་ལྷན་ཆོགས་འདི་ཉིད་ཆེད་འཇུགས་གནང་། དུས་དེ་ནས་བཟུང་ད་བར་གསོ་རིག་མཐོ་སྐོན་ཁང་གྲངས་༥ སྐྱོན་བ་གྲངས་༤༧
 སྐྱོན་སྐྱོར་ཁང་གྲངས་ ༥ བཅས་ལ་དེ་བ་སྤྱེལ་དང་། གསོ་རིག་གི་ཐབས་སྐོར་གྲངས་༥ རྒྱལ་སྤྱིའི་ཆོགས་ཆེན་ཐེངས་༣ བཅས་བསྐོངས་
 ཆོགས་གནང་བ་བརྒྱུད་ཤོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པ་མི་ཉམས་རྒྱུན་འཛིན་དང་ཉམས་པ་སོར་རྒྱུད། དར་སྤེལ་ཡོང་བར་ཞབས་འདེགས་མི་
 དམན་ཅམ་ཞིག་སྐྱུ་བ་སྐྱུ་བ་བྱུང་ཡོང། ད་ལན་རྒྱ་གར་དབུས་གཞུང་ནས་༧ རྒྱལ་བའི་སྤྱི་སྐྱོན་སྐྱུ་བ་ཐོག་རིགས་དགེ་སྐོར་ཡོལ་སྤེལ་
 འོན་ལྟར་མཆོག་ལ་བསྐྱེད་ཀྱི་གཞེངས་ཉམས་འབྲུལ་གནང་བ་དང་། རྒྱ་གར་དབུས་གཞུང་སྐྱོན་གྱི་ལྷན་ཆོགས་(CCIM) ལས་གསོ་
 བ་རིག་པའི་ཞིམས་སྤྲིག་སྐོན་བ་གཞི་ཅ་འཛིན་གཏན་འཛེབས་དང་། གསོ་རིག་སྐྱོན་བའི་ཤེས་ཚད་ལ་གཞུང་འབྲེལ་དོས་ལེན་གནང་བ་
 བཅས་ནི་ཤོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་གཞེངས་སུ་སྐོན་བའི་གྲུབ་འབྲས་ལིག་ཡིན་པ་བརྗོད་མི་དགོས་ཀྱང་། བཅོན་ཤོལ་ནང་ཤོད་ཀྱི་གསོ་བ་
 རིག་པའི་རྒྱུན་འཛིན་སྐྱོན་བ་རྣམས་ཀྱིས་གསོ་བ་རིག་པའི་སྐོན་བ་རྒྱུན་སྐྱོར་གྱི་ལག་ལེན་དང་། ཆོས་སྤྲོགས་ཀྱི་ཤེད་སྐོན། སྐྱོན་བའི་ཀུན་
 སྐོར་དང་འབྲེལ་བའི་བཟང་སྐོན་གྱི་སྐོན་བ་གསོ་སོགས་མི་ཉམས་རྒྱུན་འཛིན་ཡོང་ཐབས་སུ་དེ་བས་འབད་བ་ཆེ་རུ་བྱ་དགོས་པའི་དུས་ལ་
 བབ་ཡོང། དེའི་སྤྱིར་ཤོད་མི་སྤྲིག་འཇུགས་ནས་ཤོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་སྐྱོན་བ་དང་སྐྱོན་སྐྱོར་སོགས་སྤངས་འཛིན་སྤྱོད་ཆེད་བཅུགས་
 གནང་བའི་ད་ཡོད་ཤོད་ཀྱི་གསོ་རིག་ལྷན་ཆོགས་འདི་བཞིན་སུ་མ་སྤྱད་སྤྱོད་རྒྱུན་གནས་སྐབས་པར་གསོ་བ་རིག་པའི་མཐོ་སྐོན་ཁང་དང་།
 རྗེས་འཛིན་སྐྱོན་བ། སྐྱོན་སྐྱོར་བ་བཅས་འབྲེལ་ཡོད་ཆེད་མས་གསོ་རིག་སྤྱིའི་བསྐྱོན་འོན་ལ་དགོངས་བཞེས་ཀྱིས་ལྷན་ཆོགས་ཀྱི་ཞིམས་
 དང་སྤྲིག་གཞི་ལ་བཅི་སྤྱད་དང་ལེན་དགོས་པ་མ་ཟད། སྤྲུགས་འགན་ཆེ་བཞེས་ཀྱིས་མ་སྐྱོན་འགྱུར་དང་། ལྷན་ཆོགས་ཀྱིས་ལས་དོན་གྱི་དྲོད་
 ལྷོགས་ལའང་དུས་ནས་དུས་སུ་དགོངས་འཆར་སྤྲུགས་གནང་སྐོར་ཡོང་བ་ལྷུ་རྒྱ་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ལོ་འདི་ནི་བཅོན་ཤོལ་ཤོད་མིའི་
 སྤྲིག་འཇུགས་བཀའ་འགན་ལས་རྒྱ་གར་གཞུང་མང་གཉེས་ཀྱིས་འདས་པའི་མི་ལོ་ ༦༠ རིང་དེད་ཅག་བཅོན་ཤོལ་བ་རྣམས་ལ་མ་སྐྱོན་
 འགྱུར་རམ་འདེགས་རྒྱ་ཆེ་གནང་བར་བཀའ་རྒྱུ་བསམ་ཤེས་ཀྱིས་སྤྲུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷུ་ལོར་སྤྱད་བཅི་ལྷུ་ལྱེ་སྤྲུགས་གཏན་ཁེས་པ་སྤྱད་
 ལས་འགུལ་སྤྱོད་ཆོགས་སྤེལ་བཞིན་ཡོང། དེ་དང་སྤྱོད་སྐྱོན་གསོ་རིག་ལྷན་ཆོགས་དོས་ནས་ཀྱང་གསོ་རིག་སྐྱོན་བ་སྐྱོན་ཐོང་གི་ཆོབ་
 ལུས་ཏེ་རྒྱ་གར་གཞུང་མང་གཉེས་ལ་དམིགས་བསམ་ལ་བཅོན་ཤོལ་ནང་ཤོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་བསྐྱོན་བ་མི་ཉམས་རྒྱུན་འཛིན་ཡོང་བར་
 མ་སྐྱོན་འགྱུར་གང་ལེགས་གནང་དང་གནང་བཞིན་པར་སྤྲུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷུ་བ་བཅས་གསོ་རིག་ལྷན་ཆོགས་ཀྱི་ཆོགས་གཞིན་སྐྱོན་བ་ཡོལ་ཤོད་
 བ་སོང་ནམས་སྐོན་འགྱུར་གྱིས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ལྷུ་ཆེས་༡༦ ལ།

༡། རྒྱལ་སྤྱིའི་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་བསྐོས་ལྷན་ཚོགས་ཚེན་ཐངས་གསུམ་པ་བསྐོར་ཚོགས་གནང་བ།

རྒྱལ་སྤྱིའི་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་བསྐོས་ལྷན་ཚོགས་ཚེན་ཐངས་གསུམ་པ་འདི་བཞིན་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་རྣམ་ཚུགས་ཚོགས་པ་དང་ལྷག་པོར་འབྲེལ་བའི་བོད་སྐད་སྐོར་གཉེར་ཁང་། ལྷ་ཁྲུང་དབུས་བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་བཅས་མཉམ་འབྲེལ་གྱི་གོ་སློབ་འོག་ཀྱི་ལོ་༢༠༡༤ ལྷ་མ་ཚེས་༢༥ ལྷ་མ་ཚེས་༡ བར་ལྷ་ཁྲུང་དབུས་བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་དུ་བསྐོར་ཚོགས་གནང་ཡོད། ཐངས་འདིའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཚོགས་ཚེན་གྱི་དམིགས་ཡུལ་གཙོ་བོ་ནི་འགྲོ་བའི་བདེ་ཐང་དང་འཕྲོད་བསྐྱེན་གྱི་ཆ་ལག་རྩོགས་ཤིང་། ལོ་རྒྱུས་ཡུན་རིང་ལྡན་ཞིང་ལྷ་ལྷན་དང་ལག་ལེན་སྤྱན་སྲུང་ཚོགས་པའི་གསོ་བ་རིག་པའི་སོལ་རྒྱུན་གྱི་སྐྱོན་ལུགས་འདི་ཉིད་ཀྱི་རིན་ཐང་དང་བྱུང་ཚེས་རྣམས་འཇམ་སྐྱིད་འགོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གསལ་བར་རྟོགས་ནས་རིས་མེད་འགོ་བ་ཡོངས་ཀྱི་ལུས་སེམས་བདེ་ཐང་གི་དབུས་དུ་ཡོངས་སློབ་པར་འགྲུང་བ་དང་ལྷག་པོར་ཆེ་ཡི་རིག་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་སློབ་རྒྱུན་སྐྱོན་ལུགས་གཞན་ལས་ཕན་ཚུན་ལེགས་ཆ་སྤེལ་རེས། དེ་བཞིན་གསོ་བ་རྒྱུན་བ་བགྲུས་གཞོན་དབར་འབྲེལ་འདྲིས་དང་སྐྱོན་བ་གཞོན་བ་རྣམས་ལ་ལག་ལེན་གྱི་བརྒྱུད་རིམ་ལས་དངོས་སུ་སྤྱད་བཞིན་པའི་དཀའ་ངལ་དང་དོགས་འདྲི་ཡོད་པ་རྣམས་སེལ་རྒྱུའི་ལྗོངས་ཆ་བསྐྱུར་རྒྱ་བཅས་ལ་དམིགས་བསམ་ཡིན། ཚོགས་ཚེན་གྱི་དབུ་འབྲེད་མཇུག་སྟེ་ཐོག་སྐུ་མགོན་གཙོ་བོ་ Prof. Yamni Bhusan Tripathi, Dean Faculty of Ayurveda IMS BHU Varanasi, དམིགས་བསམ་སྐུ་མགོན་ Prof. Kamlesh Kumar Dwivedi, Prof. & Head Deptt. of Kayachikitsa & Panchkarma (State Ayurvedic Collage U.P) Member of CCIM, དམིགས་བསམ་སྐུ་མགོན་ Ravindra Jaiswal, MLA གཞན་ཡང་ལྷ་ཁྲུང་དབུས་བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་གི་རིགས་བདག་དགེ་བཤེས་ངག་དབང་བསམ་པ་གཏན་མཚོག་ བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་རྣམ་ཚུགས་ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཙོ་དང་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཚོགས་ཚེན་གྱི་གོ་སློབ་ཚོགས་གཙོ་སློབ་དཔོན་རག་ཏོ་སློབ་མཐའ་བསྐྱེད་འཛིན། ལྷག་པོར་འབྲེལ་བའི་བོད་སྐད་སྐོར་གཉེར་ཁང་གི་འགན་འཛིན་འཕྲིན་ལས་དཔལ་འབྲུག་ཁྲིའི་དགའ་བ་མཚོག་བཅས་དབུ་བཞུགས་ཐོག་དབུ་འབྲེད་མཇུག་སྟེ་ཚོགས་གནང་ཞིང་དབུ་འབྲེད་མཇུག་སྟེ་ཐོག་གསོ་བ་རིག་པ་རྟོག་གྱི་བརྒྱུད་སྤྱད་ཞིག་གོ་སློབ་ཚོགས་ཚུང་ནས་ཕྱོགས་བསྐྱོད་ལུས་པ་གཞིགས་འབྲེལ་ལུས། ཚོགས་ཚེན་གྱི་ནང་དོན་བརྗོད་གཞི་གཙོ་གནང་ཁག་ཞེ།

དང་པོ། གསོ་བ་རིག་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལས་འཕྲོས་པའི་སྐྱོན་གྱི་ལུགས་ཚེན་གསུམ་པ་ཀྱི་འོ་སློབ།

གཉིས་པ། ཞེ་ལ་ཡའི་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་ཏུ་གསོ་བ་རིག་པའི་ཁྲིམས་མཐུན་གྱི་གནས་བབ།

གསུམ་པ། ལུས་ཀྱི་ནད་བཙོས་སྟོབ།

བཞི་པ། སེམས་ནད་བཙོས་པའི་སྟོབ།

ལྷ་པ། སྐྱོན་རྒྱུ་དང་སྐྱོན་སྐྱོར་ཉམས་ཞིབ།

ལྷག་པ། གསོ་བ་རིག་ཐབ་ལས་སྟོབ།

བདུན་པ། སྐྱོན་དང་འབྲེལ་བའི་ཁྲིམས་སྐྱོབ་སྟོབ།

བརྒྱད་པ། ལག་ལེན་དམར་འབྲིང།

དགུ་ལ། དབྱུང་ཚོམ་སློབ་སྦྱང་བཅས་ཡིན།
 ཚོགས་འདུ་དངོས་གཞི་མཁུག་སློབ་ནས་སྤྱི་ཚེས་༡༩ ཚོགས་འདུ་མཁུག་སློབ་མཛད་སློབ་མོག་ཀྱི་གར་དབུས་གཞུང་གི་
 བུ་མོ་ལྷོ་ཚོམ་ཚེན་གཞོན་པ་སྐུ་ཞབས་ཀི་རན་རི་རུ་ཇི་ Shri KirenRijuji དང་ཀྱི་གར་དབུས་སློབ་ཀྱི་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་
 ཚོགས་གཙོ་ལྷན་འོག་ཁར་ཨ་ལི་ཐ་ལུ་རྒྱ་ལི་ཀྱ་ལྷ་ར་ Dr. Vanitha Muralikumar རྣམ་གཉིས་ཚོགས་འདུ་ཚོགས་
 མགོན་དང་དམིགས་བསལ་སྐུ་མགོན་ཏུ་གདན་ཞུས་གནང་ཡོད། དམིགས་བསལ་སྐུ་མགོན་ཀྱི་གར་དབུས་སློབ་ཀྱི་ལྷན་
 ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་མཚོག་ནས་གསུངས་དོན། སྤྱི་ལོ་༢༠༡༠ ལོར་ཀྱི་གར་དབུས་གཞུང་ནས་གསོ་བ་རིག་པའི་སློབ་
 ལུགས་འདི་ཁྲིམས་མ་ཐུན་དོས་ལེན་གནང་ཡོད་པས་ད་ལྟའི་ཆར་གསོ་བ་རིག་པ་འདི་ཀྱི་གར་དབུས་སློབ་ཀྱི་ལྷན་ཚོགས་ནང་
 གྱིས་པ་རྒྱུང་རྒྱུང་དམ་གསུང་སྤྱི་སྤྱོད་ཀྱིས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་རེད། སློབ་ལུགས་འདིའི་བསྐྱབ་གཞི་ཅ་འཛིན་སོགས་སྤྱི་གཞི་གཞུང་
 འབེབ་གནང་དགོས་པར་དེ་གཞི་ལྷན་ཚོགས་ནས་གསོ་བ་རིག་སློབ་གཉེར་ཁང་དུ་ཉོགས་ཞིབ་དང་ཚོགས་འདུ་རིམ་པ་ཚོགས་
 རྗེས་སུ་ལོ་༢༠༡༢ ལོར་གསོ་བ་རིག་པའི་བསྐྱབ་གཞི་ཅ་འཛིན་ Minimum Standard Requirement (MSR)
 བཀོད་སྤྱི་གཞི་གསལ་བསྐྱབས་གནང་ཐོབ་པས་ལོ་གཉིས་ནང་རྒྱུ་ཀྱི་གར་ནང་གསོ་བ་རིག་སློབ་གཉེར་ཁང་ཡོད་པ་རྣམས་
 ཁྲིམས་མ་ཐུན་དེ་བ་སྤེལ་གནང་དགོས་སྐོར་གསུངས། དེ་བཞིན་ཁོང་གིས་ལུ་མ་ཐུན་དེ་གསུངས་དོན། ཀྱི་གར་དབུས་གཞུང་
 གི་ད་ལྟའི་གཞུང་འཛིན་པ་སླེ་གཙོ་ལོ་དབུ་འཁྲིད་སྤྱི་ཚོམ་སྐུ་ཞབས་པ་རེན་རྩ་ར་ལོ་རྩེ་མཚོག་ནས་ཀྱི་གར་ནང་སློབ་ཀྱི་
 སློབ་ལུགས་ལ་ཆེ་མཐོང་ཆེན་པོ་གནང་ཞིང་སློབ་ལུགས་དེ་དག་དར་སྤེལ་ཐོག་མ་ཐུན་འགྲུང་གར་ལེགས་གནང་བཞིན་ཡོད་
 པས་གསོ་བ་རིག་པའི་སློབ་ལུགས་འདི་དང་སྤེལ་ཆེད་ལུ་མ་ཐུན་དབུས་གཞུང་ནས་ཀྱི་སྐོར་མ་ཐུན་འགྲུང་གནང་དེས་རེད་
 ཅེས་གསུངས། མཐའ་དོན་ཁོང་གིས་རང་ཉིད་ཀྱི་རིག་གཞུང་ལ་ཡིད་ཆེས་དང་གདེང་སློབས་དེས་པར་དགོས་པ་ཡིན།
 དེར་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ཁྲིམས་འདུག་པའི་དང་གཅིན་སྤྱི་ལ་སོགས་པ་བཀོས་ནང་མིན་པའི་ནད་རིགས་འདྲ་མིན་གྱིས་ལོ་རྒྱུར་འཛམ་གླིང་
 མི་འཕོར་བརྒྱ་ཆ་ ༣༥ ཅམ་འདས་གྲོངས་སུ་འགྲོ་ཡི་ཡོད་པས་གསོ་བ་རིག་པའི་སློབ་ལུགས་འདི་ཡིས་བཀོས་ནད་མ་ཡིན་
 པའི་ནད་རིགས་མང་པོ་ཞིག་བཙོས་སུ་བའི་རྣམས་པ་ཡོད་པས་གསོ་བ་རིག་སློབ་པ་རྣམས་པར་གདོང་ལེན་ཆེན་པོ་ཞིག་དང་ལས་
 འགན་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་སྐོར་གསུང་བཤད་གནང་། དེ་རྗེས་མཛད་སློབ་སྐུ་མགོན་གཙོ་ལོ་ཀྱི་གར་དབུས་གཞུང་ནང་སྤྱི་
 ཚོམ་ཚེན་གཞོན་པ་སྐུ་ཞབས་ཀི་རན་རི་རུ་ཇི་མཚོག་ནས་གསུང་བཤད་གནང་དོན། གསོ་བ་རིག་པ་འདི་སྤྱི་ལུས་ཅམ་མིན་
 པ་ནང་སེམས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་མང་པོ་ཞིག་གསོ་སུ་བ་ཀྱི་ཡོད་པས་ལུས་བདེ་ཐང་གནས་པར་གསོ་བ་རིག་པ་ལས་ལྷག་པ་མེད་
 ཅེས་གསུངས། ཁོང་གིས་ལུ་མ་ཐུན་དེ་གསུངས་དོན། ང་ཚོ་འཆི་བ་ལས་གོལ་ཐབས་མེད་ཀྱང་རི་སྤྱི་འཚོ་བའི་བར་
 གཟུགས་ལོ་བདེ་ཐང་ཡོད་པ་བྱེད་རྒྱ་ཞིག་ཏུ་གལ་ཆེ། འཚོ་ལས་རེ་དོ་ཚོར་སློབ་བཙོས་ཀྱི་མིང་འཁྲེང་ནས་མིའི་མི་ཆེད་ཚོད་
 ལྟ་འདྲ་མིན་བྱེད་ནས་ང་ཚོར་འཚོ་བ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། མིའི་མི་ཆེད་འབྲེལ་བར་ལྟུ་ལོར་ལྟོང་ས་སྐུ་བས་མགོན་ཆེན་
 པོ་མཚོག་གི་གསུང་སྤྱིང་གལ་ཆེ་མང་པོ་ཡོད་པ་ད་ལན་འདིར་ཞུ་མ་དགོས། ད་ལན་ཚོགས་ཆེན་འདིར་མགོན་འཕོད་བྱེད་
 པ་ལས་ཁྱེད་རྣམས་པ་དང་ལུགས་སྤྱད་བྱུང་བ་དང་མཛེས་སྐུ་ལྷན་པའི་སློབ་ཁང་འདིར་བཅར་རྒྱུ་འི་གོ་སྐབས་བྱུང་། སློབ་ཁང་
 འདི་ཅེ་ལུང་གི་བསྐྱོ་གནས་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པས་ཀྱི་གར་དབུས་གཞུང་ནས་སློབ་གཉེར་ཁང་འདིའི་འཇུག་བསྐྱབ་ཡར་
 རྒྱས་ཆེད་རོགས་པ་བྱེད་དགོས་ཞིག་ཏུ་གལ་ཆེ་བས་ང་རང་གཞུང་འཛིན་པ་ཞིག་ཡིན་པས་དབུས་གཞུང་ལ་དེས་པར་རེ་

སྐྱེ་ལུ་རྒྱ་རྒྱ་ཡིན་གསུངས། དེ་སྤྱི་ལོ་༡༩༠༠ལ་ རོང་ར་གྲོ་ས་ཚོགས་འཇུག་མི་ཡིན་པའི་སྐབས་སུ་ར་ཚོ་གྲོ་ས་ཚོགས་ཚོགས་
 མི་རྣམས་ཚོགས་འདུ་ཞིག་ཚོགས་ཡོད། སྐབས་དེ་དུས་གསོལ་བ་རིག་པ་རོང་ས་ལེན་གནང་མེད། རིམ་བཤས་རྒྱ་གར་དབུས་
 འཕྲོད་བསྟེན་ལས་ཁུངས་བརྒྱུད་གྲོ་ས་འཆར་སྤུལ་ནས་སློན་ཕྱགས་འདི་རོང་ས་ལེན་ཐོབ་བ་རྒྱུད་ཡོད་ལ་ད་ཆ་གསོལ་བ་རིག་པ་
 འདི་ལྷ་ཡུལ་འདི་སློན་ཚེན་ལས་ཁུངས་འོག་ཐང་ཀར་འབྲེལ་བ་ཆགས་ཡོད། ད་ལན་ཚོགས་འདུ་འདིར་རྒྱལ་ཁབ་འདྲ་མིན་
 རྣམས་ཚོགས་བཅར་གྲངས་༡༩༠༡ ཅམ་འདུག་པ་འདིས་རྒྱལ་ཁབ་འདྲ་མིན་རྣམས་ལེབས་པ་རྣམས་ཀྱི་སོ་སོའི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་དུ་
 གསོལ་བ་རིག་པའི་བརྒྱུད་ལམ་ཞིག་བརྩོ་ཐུབ། རྒྱ་གར་ནང་ཆ་བཞག་ན་ཉི་མ་ལ་ཡའི་རི་བརྒྱུད་ཀྱི་མི་རིགས་མང་པོ་ཞིག་
 གིས་གསོལ་བ་རིག་པ་གང་ཡིན་ཤེས་རྟོགས་སྤོང་བ་ཡོད། འདི་ལས་གཞན་བོད་དང་རྒྱ་ནག་བར་ཤི་ཡ། ལྷ་རུ་སུ་དང་སོག་
 པོའི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་གསོལ་བ་རིག་པར་ཤེས་རྟོགས་དང་ཆེ་མཐོང་ཡོད་པ་ལྟོ་དེ། ངའི་བསམ་པར་རྒྱ་གར་གྱི་གནའ་བོའི་སློན་
 བཅོས་རིང་ལུགས་དང་གསོལ་བ་རིག་པའི་སློན་བཅོས་རིང་ལུགས་གཉིས་གཞི་རྩའི་ནང་པའི་ཚོས་ཀྱི་ལྷ་སྤུབ་ཀྱི་ཕྱགས་རྒྱུ་
 ཚེན་པོ་ཐེབས་ཡོད་པས་ཚོས་ཕྱོགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཚེན་པོ་ཡོད་པ་ལྟོ་དེ། གསོལ་བ་རིག་པའི་རྩ་འཛིན་གཞུང་རྒྱུད་བཞི་ལ་
 མཚོན་ན་དེ་ནི་གཡུ་ཐོག་ཡོན་ཏན་མགོན་པོས་བཅམས་པའི་བོད་ཀྱི་སློན་བཅོས་གཞུང་ལུགས་ཤིག་ཡིན་པ་དེར་ཆེ་ཡི་རིག་
 རྟེན་དང་རྒྱ་ནག་གི་སོལ་རྒྱུན་སློན་དང་དེ་བཞིན་གྱི་རིག་གི་སློན་ལུགས་གསུམ་རྣམས་ལེགས་ཆ་སྲང་བ་ཞིག་ཡིན་པ་ལྟོ་དེ།
 སློན་ལུགས་འདི་ནང་ཚོས་གང་དུ་དར་བའི་རྒྱལ་ཁབ་དང་ལྷག་པར་རྒྱ་གར་ནང་ལ་དུགས་དང་མོན་ཏྲ་བར་སོགས་རྒྱ་གར་
 རྒྱུད་ཕྱོགས་ཉི་མ་ལ་རི་བརྒྱུད་དུ་དར་བྱུང་ཚེན་པོ་ཕྱིན་ཡོད། ཁོང་གིས་གསོལ་བ་རིག་པའི་ལྷ་སྤུབ་དང་སློན་བཅོས་ཀྱི་ཁེ་སན་
 ཚེན་པོ་ཡོད་སྟོར་གསུངས་ནས་རྒྱ་གར་ལྷ་རུ་མི་འཛོར་ས་ཡ་བརྒྱ་ལྷག་ཡོད་པའི་རྒྱལ་ཁབ་འདིའི་ནང་གསོལ་བ་རིག་པའི་སློན་
 ལུགས་འདི་རོང་ས་པར་དར་སྐྱེལ་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན། དེར་དུས་ཀྱི་སློན་ལུགས་དེ་ཚོར་ཁའི་བལྟ་བ་ཕྱགས་ཚེན་པོ་ཡོད་པ་དང་
 སློན་བཅོས་ཀྱང་འཆམས་ཤིང་ཚོའི་ལུས་སོ་འདི་ཚོད་ལྷ་བྱེད་ས་ཞིག་ཏུ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་ལྟོ་དེ། གསོལ་བ་རིག་པ་འདིས་མིའི་
 ལུས་སོར་སློན་བཅོས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་ལྟོ་དེ་མ་གཏོགས་ནས་ཡང་ཚོད་ལྷ་བྱེད་ཀྱི་མེད། འདི་ཞེ་བྲག་གཡ་ཚེན་པོ་ལྟོ་དེ། དེ་ཡིན་
 དུས་གསོལ་བ་རིག་པ་འདི་དང་འབྲེལ་བའི་གཞུང་འཛིན་པ་དང་ཚེད་ལས་མི་སྣ་སུ་ཡང་ར་ཚོས་སློན་ལུགས་འདི་ཡར་རྒྱས་དར་
 སྐྱེལ་དང་མི་མང་དབུས་མ་ལ་གང་སྐབ་བསྐབ་ཐབས་བྱེད་དགོས་པ་ཤིན་ཏུ་གཡུ་ཆེ་བས་དེའི་ཐོག་ར་ཚོས་བསམ་གཞིག་བྱ་
 དགོས་འདུག་ཅེས་གསུངས། མཐའ་དོན་ཁོང་གིས་གསུངས་དོན། ད་ལན་ཚོགས་ཚེན་འདིའི་ཐོག་བརྗོད་གཞི་གཙོ་བརྒྱུད་ཀྱི་
 ཐོག་གཏམ་བཤད་བཟོ་སྐྱེད་གནང་འདུག་པས་ཉིན་ལྟེ་ཚོགས་ཚེན་ཚོགས་པའི་བརྒྱུད་རིམ་ལས་གསོལ་བ་རིག་པ་མི་ཉམས་
 བོད་སྐྱེལ་ཚེད་སྤུབ་འབྲས་ཡག་པོ་ཐོན་པའི་རེ་བ་ཡོད། ཚོགས་བཅར་བའི་ཁོངས་སུ་སྤི་རྒྱལ་ནས་མང་པོ་ཐེབས་འདུག་
 ཚོགས་ཚེན་ཚོགས་རྗེས་སོ་སོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་ལོག་ནས་ཤེས་བྱ་རྣམས་ལག་ལེན་དུ་འཁེལ་བ་བྱེད་དགོས། མདོར་ན་ར་ཚོ་
 ཚང་མས་མཉམ་རུབ་ཀྱི་ཐོག་ནས་ལེགས་སྤྱེས་འདུག་དགོས་པ་ཡིན། ང་རང་སྐྱོར་ལ་ཆ་བཞག་ན་འདྲ་དང་དའི་ནང་མི་
 རྣམས་ལ་གསོལ་བ་རིག་པའི་སློན་གྱིས་པན་བསྐྱེད་ཚེན་པོ་རྒྱུད་སོང་བས་ང་རང་སྐྱོར་ནས་གསོལ་བ་རིག་པའི་སློན་ལུགས་བྱེ་
 བྲག་འདི་རྒྱན་འཛིན་དར་སྐྱེལ་བྱ་རྒྱུར་འགན་ཞིག་ཡོད་པས་མ་གྱི་ཡོད། མ་འོངས་པར་ཚོགས་ཚེན་འདི་ལྷ་སྤུབ་ས་ལྷི་
 ཡིར་བསྐྱོད་འཚོག་སྤུབ་ན་དེར་གཞུང་འཛིན་དཔོན་རིགས་མཐོ་གྲས་མང་པོ་ཞིག་ཚོགས་བཞུགས་གནང་ཐུབ་ཀྱི་རེད་ལ་
 ཚེད་ལས་སློན་པ་གཞན་མང་པོ་ཚོགས་བཅར་ཐུབ་ཀྱི་རེད། སོལ་རྒྱན་སློན་ལུགས་འདི་ཡར་རྒྱས་གོང་སྐྱེལ་སྐྱེད་ཚེད་ལས་

སྐྱོན་པ་རྣམས་ཡོད་ཡོད་པ་རེད། དེའི་སྐྱོད་གཞུང་འཛིན་མི་སྣ་རྣམས་ནས་དེར་བསམ་གཞིག་མཉམ་བཞུགས་བྱེད་སྐབ་ན་ཞེ་
 དག་ཡག་པོ་ཡོད་རེད་ཅེས་དགོངས་ཚུལ་གསུངས་གནང་། ཁོང་གིས་ཚོགས་ཆེན་གི་གོ་སློབ་དང་ལྷན་པར་གཙུག་ལག་
 སློབ་ཁང་གི་རིགས་བདག་མཆོག་དང་ཕྱི་རྒྱལ་ནས་ཚོགས་བཅར་གནང་མཁན་རྣམས་ལ་སྐྱོན་ཐེངས་མེ་ཆེ་ཞུས་གནང་ཡོད།
 དེའི་རྗེས་སྐྱ་ཏུ་སྐྱོན་ཐེངས་ཐོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་གི་རིགས་བྱང་མཆོག་ནས་སྐྱོན་ཐེངས་མེ་ཆེ་ཞུས་གསུང་བཤད་གནང་
 བས་མཇུག་སྒྲིམ་མཛད་སྒྲོ་ལེགས་པར་མཇུག་སྒྲིམ་གནང་ཡོད། ད་ལན་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཚོགས་ཆེན་འདིའི་ཐོག་གསུང་བཤད་
 གནང་མཁན་ཐོད་རིགས་སྐྱོན་པ་གངས་བཅུ་གསུམ། ཉི་མ་ལ་ཡའི་ཁོངས་ལ་དྲུག་ནས་གཉིས། འབྲུག་ནས་གཅིག་རྒྱ་གར་
 ཆེད་མཁས་གངས་བྱག་རུ་སོག་ནས་གཉིས། རྒྱ་རིགས་གཅིག་རུ་བཟོ་གས་ནས་གཉིས་བཅས་ཁྱོན་མཁས་དབང་གངས་ཉི་
 སྟེ་ཅ་ལྔ་གནང་ཞུས་ཐོག་ཁྱོན་སྐྱོན་ཐེངས་ཚོགས་ཐེངས་བྱག་དང་ཆ་བགོས་ཚོགས་ཐེངས་༡༩ དབྱེད་ཅོམ་གངས་༡༢
 བཅས་སློབ་སྦྲེལ་གནང་། སྤྱི་ཡོངས་ནས་ཚོགས་ཆེན་འདིར་བཞག་དབྱེད་སྐྱོན་པ་དང་སྐྱོན་དགོ། སློབ་སྦྲེལ་དང་ཉམས་ཞིབ་
 པ། ཐོད་སྐྱོན་མཐུན་གྲོགས་ཀྱི་ཚོགས་མི་བཅས་རྒྱ་གར་དང་འབྲུག་བལ་པོ། སིང་ག་ལུ་ལ། ལུ་ལུ་སྤྱི་སོག་པོ། ལུ་བཟོ་གས་
 རྒྱལ་ཁབ་སྤྱད་སི། རར་མན། ཨ་རི། ཨོས་ཉི་ཡ་བཅས་རྒྱལ་ཁབ་བཅུ་ཅམ་ནས་ཁྱོན་མི་གངས་༢༠༡ ཅམ་ཚོགས་བཅར་
 མཉམ་བཞུགས་གནང་ཡོད། ཚོགས་ཆེན་གི་ལས་བསྐྱོམས་རྒྱས་པ་ཤོག་གངས་༤༩ ཡོད་པ་དེ་གཤམ་གསལ་སྐྱོན་ཚོགས་
 ཀྱི་བྱ་རྒྱུའི་ཁ་བྱང་ཐོག་གཞིགས་སློབ་གནང་རྒྱ་ཡོད། ལས་བསྐྱོམས་རྒྱས་པའི་ནང་ཚོགས་ཆེན་གི་ཚོགས་སྐྱོན་ཆ་ཆང་སྐྱ་
 བརྒྱན་ youtube ཐོག་གཞིགས་རྒྱ་ཡོད་པའི་བྱ་ཐོག་བཅས་བཀོད་ཡོད་པས་གཞིགས་གནང་ཡོང་བ་ལྟོ།།

<http://tibmedcouncil.org/wp-content/uploads/2018/05/ictm-report-final.pdf>

3༡ ལྷན་ཚོགས་ཚོགས་ཐེངས་3༩ པའི་གཤམ་ཆེད་མྱོས་ཚོད་ཁག

བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཁྲིམས་སྒྲིག་དགོངས་དོན་ལྷན་ཚོགས་ཚོགས་ཐེངས་3༩ པ་དེ་བཞིན་རྒྱལ་སྤྱིའི་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་བསྐྱོད་ཚོགས་ཆེན་ཐེངས་གསུམ་པ་བསྐྱོད་ཚོགས་བསྐྱུན་སྒྲུབ་དབུས་བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་གི་གསོ་བ་རིག་པའི་སྤེ་ཚན་དུ་བསྐྱོད་ཚོགས་གནང་ཡོད། ཚོགས་འདུའི་ཐོག་གཤམ་ཆེད་མྱོས་ཚོད་བྱུང་བ་གཤམ་གསལ།

- ལྷན་ཚོགས་སུ་དེ་སྔ་སློབ་སློབ་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་སྤེ་སློབ་སློབ་པ་གསུམ་གསུམ་དུ་བསྐྱོས་གཞག་གནང་གཏན་འཁེལ།
- ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ས་གནས་འབྲེལ་མ་ཐུང་པ་གངས་དབུ་གསུམ་དུ་བསྐྱོས་གཞག་གནང་།
- ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ལས་དོན་བྱེད་སྤྱོད་ཀྱི་ཅ་འཛིན་སྒྲིག་གཞིར་བསྐྱར་ཞེས་ཀྱིས་སྒྲིག་གཞི་དོན་ཚན་36 པར་བསྐྱར་བཅོས་གཏན་འཁེལ་གནང་།
- རྒྱ་གར་དབུས་སའི་གཞུང་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་དོན་ཐད་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་ལྷན་ཚོགས་ནས་ཨུ་ཡུ་ཤའི་སྤྱན་རླབས་ཆེ་ཁག་ཏུ་གསོ་བ་རིག་པའི་སློབ་སྤྲོད་སྤྱོད་ཚོགས་ཁང་འཇུག་འཆར་ཁོངས་འདི་ལོའི་ནང་རྒྱ་གར་གྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་ཚོགས་ཁང་གཉིས་འཇུག་རྒྱུའི་ལས་འཆར་དང་དེ་བཞིན་རྒྱ་གར་མཐོ་རིམ་སློབ་གཉེར་ཁང་གཉིས་ནང་གསོ་བ་རིག་པའི་སྤེ་ཚན་གསུམ་འཇུག་གི་ལས་འཆར་བཀོད་སྒྲིག་གནང་གཏན་འཁེལ་ཡོད།
- རྒྱལ་སྤྱིའི་ཚོགས་ཆེན་ཐེངས་གསུམ་པ་བསྐྱུན་ཆེད་ལས་ཚོགས་འདུ་བསྐྱོད་ཚོགས་གནང་བའི་ཚོགས་འདུའི་ཚིག་ཐོར་བསྐྱར་ཞེས་ཀྱིས་གསོ་བ་རིག་པའི་ཐོག་དཔེ་ཚོགས་འཚོལ་ཞེས་ཀྱི་ལས་འཆར་ཞེས་ཨུ་ཡུ་ཤའི་རྒྱ་གར་དབུས་ནས་ལུ་ཐོབ་བྱ་རྒྱ་དང་དབུས་བོད་མིའི་སྤྱོད་ཚོགས་ཀྱི་ནང་སྤིད་ལས་ཁུངས་ཁྲུབ་ཁོངས་བོད་མིའི་གཞིས་ཆགས་ནས་ས་ཁོང་བོག་མ་ལེན་པའི་ཐོག་གསོ་བ་རིག་པའི་སྤེ་ཚན་ཅ་འཛིན་ལས་ཀྱི་ལས་གཞི་ཞེས་སྤེལ་རྒྱུའི་ཐོག་གཏོང་བྱུང་།
- ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གོ་སྒྲིག་འོག་སྤྱི་ལོ་2014 ལྷོ་ཆེས་3 ཉིན་གསོ་བ་རིག་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ཉིན་གཉིས་གཉིས་ཀྱི་དམིགས་བསལ་ཚོགས་འདུ་བསྐྱོད་ཚོགས་གནང་གཏན་འཁེལ།
- ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་དབུས་འབྲེལ་འདུ་འཕོད་དང་འབྲེལ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱན་མོན་དེ་བོད་མིའི་སྤྱོད་ཚོགས་ནས་ནང་གཏོང་ཡོང་བ་དེ་སྔ་ནས་ལུས་པ་བཞིན་སྤེལ་ཐུང་ནས་ལུ་རྒྱུར་ཐོག་གཏོང་བྱུང་།

ད་ལན་ཚོགས་འདུ་འདིའི་ཐོག་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཁྲིམས་ཡིག་བསྐྱར་བཙུགས་དགོངས་དོན་སྟོན་རམས་པ་འཕྲིན་ལས་གཡང་
འབྱོར་ལགས་དང་སྟན་པ་རབ་དགའ་ལགས་གཉིས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་མིར་བསྐོས་གཞག་བྱུང་བར་འཚམས་འདྲི་
ཞུས་པ་དང་སྐྱབས་ལྷན་ཚོགས་སུ་འཛིན་སྐྱོང་ཚོགས་མི་༡ ན་ཡོད་པ་ལས་ཚོགས་ཐེངས་༡༩ པ་འདིའི་ཐོག་ཚོགས་མི་བཞི་
དགོངས་ཞུས་ཀྱིས་ཚོགས་བཅར་མ་ཐུབ་པས་ཁྱོད་ཚོགས་མི་གུངས་༩ ཚོགས་བཅར་གནང་ཡོད་པ་ཡིན།།

**༣། ཡ་རྒྱལ་བའི་ལྷ་སྟན་ཟུར་པ་རྫོག་རིགས་དགེ་སྲོང་ཡེ་ཤེས་དོན་ལྷན་མཚོག་ལ་
བརྒྱ་ཤི་གཟེངས་རྟགས་འབྲུལ་བཞེས་གནང་བ།**

ཐོད་རྒྱལ་ལོ་༡༩༩༩ རྒྱལ་ལྷ་བའི་ཡར་རོའི་ཚེས་༡༠ ཟུ་ལོ་༡༩༠༡༥ ལྷ་༡ ཚེས་༡༩ རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་འདྲིར་མང་
གཙོ་དབུ་བརྟེས་ནས་ལོ་ངོ་༢༩ འཁོར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དུས་བབ་དེའི་ཐོག་ཡ་རྒྱལ་བའི་ལྷ་སྟན་ཟུར་པ་རྫོག་རིགས་དགེ་
སྲོང་ཡེ་ཤེས་དོན་ལྷན་མཚོག་ལ་རྒྱ་གར་དབུས་གཞུང་ནས་བརྒྱ་ཤི་གཟེངས་བསྐྱོད་རྟགས་མ་འབྲུལ་རྒྱུའི་མཚན་གཞུང་
གསལ་བསྐྱབས་གནང་བར་ངོས་སྟན་མིང་འཛིན་པ་ཡོངས་ཀྱི་ཚབ་ཞུས་ཏེ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་གཞོན་པ་དང་རྒྱུན་
ལས་བྱུང་ཆེ་གཉིས་ཆེད་བཅར་གྱིས་འཚམས་འདྲིའི་བཀའ་ཤིས་བདེ་ལེགས་ཞུས་པ་དང་ཆབས་ཅིག་ལྷ་སྟན་པ་མཚོག་སྐྱེའི་
ནས་སྐུ་ཆེ་ཕྱིལ་པོ་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་བརྟན་དོན་སྤྱི་དང་ཡང་སྟོས་ཡལོངས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གི་
ཐུགས་དགོངས་བཞིན་ཉམས་ཐག་འགྲོ་བ་ནང་པའི་ཆེ་སྟོན་སྐབས་པའི་ཞབས་འདེགས་ལྷ་ལྷག་ཞུས་གནང་མཛད་པར་
ཐུགས་རྗེ་བཀའ་རིན་ཆེ་ཞེས་ཞུས།

ད་ལན་རྒྱ་གར་དབུས་གཞུང་ནས་གསོ་བ་རིག་པའི་སྟན་པ་ཞེས་པ་གཟེངས་བསྐྱོད་རྟགས་མ་འདི་ཐུགས་གནང་བ་ནི་གསོ་བ་
རིག་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ཆེས་གཟེ་བརྗེད་དང་རྗེས་འཛིན་སྟན་པ་རྟམས་ལ་གདེངས་སྟོབ་སྐྱེ་འོས་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་ཡོད། ཐོད་ཀྱི་
གསོ་བ་རིག་པའི་ལྷན་ཚོགས་ངོས་ནས་ཀྱང་ད་ལན་རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་གསོ་བ་རིག་རྗེས་འཛིན་པ་ཞེས་གི་མཛད་རྗེས་གཟེངས་
སུ་ཐོན་པར་ངོས་འཛིན་པའི་ཐོག་གཟེངས་རྟགས་འདི་འབྲུལ་གནང་བ་ནི་གནས་ཡུལ་རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་གསོ་བ་རིག་པའི་

སྐྱེན་ལུགས་འདི་ལ་ཆེ་མཐོང་དང་གདེངས་འདོག་ཆེན་པོ་གཞན་བར་དོས་འདི་ན་ལུ་བཞེན་ཡོད།
སྤྱིར་བཏུ་ཤི་གཟེངས་ཉལ་ལ་འདི་ནི་རྒྱ་གར་དབུས་གཞུང་ནས་ཆེས་གཟེངས་སུ་ཐོན་པའི་མཛད་རྗེས་ཅན་གྱི་མི་སྣ་རྣམས་
དོས་འདི་ན་ཆེད་ཉལ་ལ་འདི་ཕུལ་བཞེན་ཡོད་ལ་འདི་ནི་སྤྱི་རྒྱ་རྒྱུ་རྗེས་ཀྱི་གཟེངས་ཉལ་ལ་མཐོ་ལོས་བཞེན་པ་དེ་ཆགས་
གྱི་ཡོད། འདི་ལོའི་བསྐྱེད་ཤི་གཟེངས་ཉལ་ལ་ཞུས་མཁན་མི་གྲངས་༧ ན་ཡོད་ཁོངས་ལ་རྒྱལ་བའི་སྐྱ་སྐྱོན་རྒྱུར་པ་རྟོག་རིགས་
དག་སྐོང་ཡེ་ཤེས་དོན་ལུན་མཚོག་ལ་སྐྱོན་གྱི་སྤེ་ཆོན་ཁོངས་ནས་གཟེངས་སུ་ཐོན་པའི་མཛད་རྗེས་དོས་འདི་ན་དུ་གཟེངས་
བསྐོང་ཉལ་ལ་འདི་ཕུལ་གནང་ཡོད། གཟེངས་ཉལ་ལ་འདི་ཕུལ་བཞེན་གྱི་དོས་གཞི་མཛད་སྐོར་དེ་ཕྱི་ལོ་༢༠༡༩ ལྷ་མོ་ཆེས་
༢༠ ཉིན་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ས་ལྷི་ལི་འེ་ Rashtrapati Bhawan ཚོགས་ཁང་དུ་རྒྱ་གར་གི་སྲིད་འཛིན་སྐུ་ཞབས་རྣམས་ལ་གསོ་བ་
མེན་ད་དབུ་བཞུགས་ཐོག་གཞུང་འབྲེལ་གནང་ཡོད་མི་སྣ་མང་པོ་འདུ་འཛོམས་ཐོག་སྲིད་འཛིན་མཚོག་གི་ཕྱག་ནས་གནང་
འདུག་པ་བཅས་གནས་ཚུལ་མདོར་བསྟུན་སྟུ།

༧ འཛམ་གླིང་འཕྲོད་བསྟེན་ཉིན་མོ་སྤྱད་བཅི་དང་འབྲེལ་འཕྲོད་བསྟེན་གཏམ་བཤད་གནང་བ།

བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གོ་སྐྱེག་འོག་ཕྱི་ལོ་༢༠༡༩ ལྷ་མོ་ཆེས་མོ་ཉིན་འཛམ་གླིང་འཕྲོད་བསྟེན་ཉིན་མོ་དང་
བསྟེན་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་མི་སྐྱོན་པ་ཆེ་རིང་མཚམས་གཅོད་གྱིས་རྟོག་ཐོད་ཐོད་ཁྱིམ་སློབ་གྲུའི་སློབ་མ་རྣམས་ལ་གསོ་བ་
རིག་པའི་དོ་སྤོད་དང་མཁུན་ལམ། དེ་བཞེན་སྤྱི་བཏང་ཟས་སྤོད་འཕྲོད་བསྟེན་སྐོར་གཏམ་བཤད་དང་། དེ་བཞེན་སྐྱོན་པ་ཆེ་

རིང་དཔལ་ལོ་ལགས་ནས་དབུས་གཞུང་ནས་པའི་མཐོ་སློབ་ཁང་གི་སློབ་མ་དང་བཅུན་མ་རྣམས་ལ་སེམས་ཁམས་འཕྲོད་
བསྟེན་སྐོར། དེ་བཞེན་སྐྱོན་པ་རབ་དགའ་ལགས་ནས་སྤྱ་ལྷ་རྒྱ་རང་དཔལ་ལུན་སྤྱད་རྒྱུ་ཚང་དུ་ཚུ་ཚོད་གཉིས་ཀྱི་རིང་
གསོ་བ་རིག་པ་དོ་སྤོད་དང་ཟས་སྤོད་འཕྲོད་བསྟེན་སྐོར་གཏམ་བཤད་གནང་བ་དང་། ཡང་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱ་གར་སྤོ་སྤོགས་

ལུལ་གྱི་ས་གནས་འབྲེལ་མ་ཐུན་སྐྱོན་པ་ཉི་མ་རྒྱལ་མཚོན་ལགས་ནས་མོན་ལྷོ་གཏམ་སྐོར་གྱི་སློབ་མ་རྣམས་ལ་ཐོ་བ་དང་
ཆམས་རིམ་ནང་གཞི་སྐོན་འཕོག་ཐོག་གཏམ་བཤད་དང་སྐྱོན་པ་སྤྱིད་འཛོམས་ལགས་ནས་མོན་ལྷོ་གཏམ་སྐོར་གྱི་བུ་མོ་

རྣམས་ལ་མོ་ནད་དོ་སྲོད་དང་སྲོན་འགོག་གེད་ཚུལ། ཡང་སྤྲོན་
པ་ཉ་ར་དག་དབང་སྲོ་གྲོས་ལགས་ནས་སྤེལ་གོབ་གཏན་སྲོབ་
ཀྱི་སྲོབ་སྤྲུག་རྣམས་ལ་རྒྱན་དུ་ཟས་སྲོད་འཕྲོད་པར་བསྟེན་
ཚུལ་སྐོར་གཏམ་བཤད་དང་སྲོན་པ་སྲིད་ལུས་ལགས་ནས་

ཚོན་ཉ་ར་སྲོབ་གྲུའི་སྲོབ་མ་རྣམས་ཟས་སྲོད་ཚུལ་བཞིན་བསྟེན་པའི་སྲོན་ནས་ནད་གཞི་སྲོན་འགོག་གེད་ཚུལ་སྐོར་བཅས་
གཏམ་བཤད་དང་མི་བའི་ལན་གནང་། རི་ལྷར་སྤྲོན་ཚོགས་ནས་འེ་འདུན་ཞུས་པ་ལྷར་གོང་གསལ་ས་གནས་སྤྲོན་པ་རྣམས་
ནས་སོ་སོའི་ས་གནས་ཀྱི་སྲོབ་གྲུ་དང་གྲུ་བཅུན་ཁག་ལ་འཕྲོད་བསྟེན་གོ་རྟོགས་ཀྱི་གཏམ་བཤད་གནང་བར་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་
ཚོགས་མི་ཡོངས་ཀྱི་ཚབ་ཞུས་ཏེ་སྤྲུགས་ཚེ་ཆེ་ཞེ་ཞུ།

༥། གནས་ཚུལ་སྲིད་བསྐྱུས།

༡ རྒྱ་གར་དབུས་སྤྲོན་གྱི་སྤྲོན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་མི་གསར་པ་ཐད་བསྐོས་གནང་བར་འཚམས་འདྲི་ཞུས་པ།
ཕྱི་ལོ་༢༠༡༧ ཟླ་༡༠ ཚེས་༢༧ ཉིན་རྒྱ་གར་དབུས་གཞུང་གི་གཞུང་འབྲེལ་གསལ་བསྐྱུས་ (Gazette of India) སྤེལ་
གསལ། རྒྱ་གར་དབུས་སྤྲོན་གྱི་སྤྲོན་ཚོགས་ཀྱི་ཁྲིམས་ཡིག་དོན་ཚན། ༣༩༡ གཞུང་གི་དོན་དེ་གའི་སྤྲོན་ཚོགས་ཀྱི་
གསོ་བའི་གཤམ་འདི་ཚོགས་མིར་སྤྲོན་རམས་པ་བསྐྱུ་འགྲུར་
མེད་ལགས་གཞུང་འབྲེལ་ཐད་བསྐོས་གནང་ཡོད་པས་ད་
ཉིན་ཕྱི་ལོ་༢༠༡༤ ཟླ་༣ ཚེས་༢༥ ལོ་རྒྱུས་རང་བཞིན་ལྡན་
པའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་བོད་ཀྱི་གསོ་བའི་གཤམ་འདི་བསྐོས་ཚོགས་
ཆེན་ཐེངས་གསུམ་པའི་དབུ་འབྲེད་མཇུག་སྐོའི་ཐོག་བོད་ཀྱི་
གསོ་བའི་གཤམ་འདི་སྤྲོན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་སྲོབ་དཔོན་
རག་ཏོ་སྲོ་བཟང་བསྟན་འཛིན་མཚོག་ནས་ཁོང་ལ་འཚམས་
འདྲིའི་མཇུག་དང་དང་བོད་ཀྱི་གསོ་བའི་གཤམ་འདི་བསྐྱུན་དོན་སྤྱི་ལ་སྤྲོན་པའི་ལས་དོན་གེད་སྲོ་མཐའ་དག་ལེགས་འགྲུབ་ཡོང་
པའི་འེ་འདུན་ཞུས་གནང་ཡོད། སྤྲོན་རམས་པ་བདེ་མ་འགྲུར་མེད་ལགས་ནི་བོད་ཀྱི་གསོ་བའི་གཤམ་འདི་གཤམ་འདི་གཤམ་
སྤེལ་ཡོད་པའི་སྤྲོན་པ་ཚད་ལྡན་ཞིག་ཡིན་པ་དང་ཁོང་ཉིད་ཕྱི་ལོ་༡༩༩༩ ལོར་ལ་དུགས་དབུས་གཞུང་ནང་པའི་མཚོ་རིམ་
སྲོབ་གཉེར་ཁང་ནས་གསོ་བའི་གཤམ་འདི་ཐོག་སྲོབ་གཉེར་གྱིས་བོད་ཀྱི་སྤྲོན་ཚེས་ཁང་ནས་ཐོན་རྒྱུགས་ཆེན་མོའི་ཡིག་རྒྱུགས་
འཕྲོས་པའི་ཐོག་སྤྲོན་པ་དཀའ་བཅུ་བ་སྲོབ་ཐར་སོན་ཞིང་ད་ལྟའི་འཆར་ལ་དུགས་སྤེལ་རུ་རྒྱལ་ཡོངས་གསོ་བའི་གཤམ་འདི་
ཉམས་ཞིབ་སྲོབ་གཉེར་ཁང་ National Research Institute for Sowa-Rigpa གི་འགན་འཛིན་སྤྲུག་ལས་གནང་
བཞིན་ཡོད།

ལ། བཅོན་པོལ་བོད་མིའི་འཕྲོད་བསྟེན་བསྐྱར་ཞིབ་ཚོགས་ཐེངས་དྲུག་པར་ཚོགས་བཅར་གཏམ་བཤའ་གནང་བ།
 གྱི་ལོ་༢༠༡༤ ཟླ་༩ ཚེས་༢༦་་་༢༧ ཉེན་གཉེས་རིང་བོད་མིའི་སློབ་འཇུག་ལས་འཕྲོད་བསྟེན་ལས་ཁུངས་ནས་འཕྲོད་བསྟེན་
 བསྐྱར་ཞིབ་ཚོགས་ཐེངས་དྲུག་པ་བསྐོར་ཚོགས་གནང་བར་རྣམ་ཚིག་གི་རྒྱན་ལས་དྲུང་ཆེ་ཚོགས་བཅར་ཞུས་ཅིང་ཚོགས་
 འདུའི་ཐོག་ཟས་དང་སྦྱོང་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་ནང་རིགས་ལྷུང་སྐྱེད་དང་སྦྱོན་འགོག་སྐོར་གཏམ་བཤའ་དང་ཚོགས་བཅར་བ་
 རྣམས་ལ་གསོ་བ་རིག་པའི་རོ་སྦྱོང་བརྟན་ལུང་བཅས་གཟིགས་འབྲུལ་ཞུས་ཡོད།།

ག། གསོ་བ་རིག་པའི་རྣམ་ཚིག་སུ་སློབ་སྟོན་པ་གསུམ་བརྗོད་པ་གཞག་གནང་བ།

རྣམ་ཚིག་ཚོགས་ཐེངས་༢༤ པའི་གྲོས་ཚོད་དགོངས་དོན་རྣམ་ཚིག་སུ་དེ་སུ་སློབ་སྟོན་པ་གཉེས་ཡོད་པའི་ཐོག་རྒྱ་གར་
 དབུས་སྐྱབ་གྱི་རྣམ་ཚིག་གི་གསོ་བ་རིག་པའི་ཚོགས་མི་ད་ལྟའི་ཆར་སྐབ་རམས་པ་བསྐྱེད་འདུའི་མེད་ལགས་དང་། ལྷ་མོ་
 དབུས་བོད་གྱི་གཞུག་ལག་སློབ་གཉེད་ཁང་གི་ཉེ་པའི་རིགས་བདག་དགེ་བཤེས་དག་དབང་བསམ་གཏམ་ལགས། རྒྱ་གར་
 ཡུ་མི་མངའ་སྡེའི་ལྷ་གཞི་མཚོ་རིམ་སློབ་གཉེད་ཁང་གི་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ Dr. (Prof.) Sanjeev Rastogi བཅས་ཁོང་
 གསུམ་༢༠༡༤ ཟླ་༩ ཚེས་༡ རས་ལོ་གསུམ་གྱི་རིང་རྣམ་ཚིག་གི་སློབ་སྟོན་པར་བརྗོད་པ་གཞག་གནང་ཡོད།

ང། རྣམ་ཚིག་གི་ས་གནས་འབྲེལ་མ་ཐུད་པ་གསུམ་བརྗོད་པ་གཞག་གནང་བ།

རྣམ་ཚིག་གི་ས་གནས་འབྲེལ་མ་ཐུད་པ་ཁག་ཅིག་གི་དུས་ལུག་ལོ་གསུམ་གཅོད་ཀྱི་རྣམ་ཚིག་ཚོགས་ཐེངས་༢༤
 པའི་ཐོག་གྲོས་བསྐྱར་གྱིས་གསལ་གསལ་འབྲེལ་མ་ཐུད་པ་གངས་དགུ་གྱི་ལོ་༢༠༡༤ ཟླ་༩ ཚེས་༡ རས་ལོ་གསུམ་གྱི་རིང་
 བརྗོད་པ་གཞག་གནང་ཡོད།

- ༡། རྣམ་པ་ཐུབ་བསྟན་ཐབས་མཁས། མི་ཉི་ལུལ།
- ༢། རྣམ་པ་དགོན་མཚོག་ཀམ། ལྷ་ཉ་རན་ཅལ་ལུལ།
- ༣། རྣམ་རམས་པ་ཉེ་མ་རྒྱལ་མཚན། རྒྱ་གར་སློབ་སྟོན་ལུལ།
- ༤། རྣམ་པ་བསྟན་འཛིན་མཐུ་སྟོབས། ལྷ་ར་ཏ་མི་ལུལ།
- ༥། རྣམ་པ་རིག་འཛིན་དབང་གཞགས། ལ་དུགས་ལུལ།
- ༦། རྣམ་པ་རབ་དགལ། ལུ་བ་སྡེད་གུལ་ལུལ།
- ༧། རྣམ་པ་རྒྱ་བ་ཆེ་རིང་། ལྷ་རུ་སུ་ལུལ།
- ༨། རྣམ་པ་བསྟན་འཛིན་མཐོན་པོ། ཁེ་ན་ཏ་ལུལ།
- ༩། རྣམ་པ་བསྟན་འཛིན་ཀུན་དགའ་བར་ཚོ། བལ་ལུལ་ལུལ།
- ༡༠། རྣམ་པ་ཆེ་རིང་གལ་སྟོན། ལྷ་ར་ཉེ་གུ་ལུལ།

རྣམ་ཚིག་ལོག་དེབ་སྐྱེལ་ཡོད་པའི་རྣམ་པ་རྣམས་ནས་གསོ་བ་རིག་པ་བསྟན་པ་སྤྱི་དང་ཡང་སློབ་རྣམ་ཚིག་དང་འབྲེལ་བའི་
 ཐོག་དགོངས་ཚུལ་དགོངས་འཆར་དང་དེ་བཞིན་ཚོགས་དབུས་དང་ཞལ་འདེབས་སོགས་བསྐྱེད་འདུལ་གནང་འདོད་མཆིས་ཆེ་
 གོང་གསལ་ཞུས་ཁོངས་ས་གནས་འབྲེལ་མ་ཐུད་པ་བརྒྱད་ནས་གནང་ཚོག་པ་དེ་དོན་ས་གནས་སྐྱབ་པ་རྣམས་ནས་མཁུལ་
 ཉོགས་སྐྱེད་ལྷ།།

ཅ། གསོ་རིག་སྐྱོད་ཁང་དུ་རྟོགས་ཞིབ་གནང་བ།

ཐོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཁྲིམས་སྲིད་དགོངས་དོན་གྱི་ལོ་༢༠༡༤ ལྷ་༥ ཚེས་༢༥ ལྷོ་རྟོགས་ཞིབ་ཚོགས་མི་གསུམ་ལས་གྲུབ་པའི་ཚོགས་ཚུང་གི་ཚོགས་མི་རྣམས་རྟ་ལོང་ལུ་མྱིང་ཁ་ཁུལ་དུ་ཡོད་པའི་ཀྱུན་བདེ་ཁང་གསར་ཐོད་སྐྱོད་

བཅོ་ལྷན་རྟོགས་ཞིབ་ཆེད་ཐེབས་གནང་བ་དང་ཉིན་རྒྱབ་ཁུལ་དེར་ཡོད་པའི་ཐོད་དང་ཉི་མ་ལ་ཡའི་སྲོ་སྲོར་ཁང་དུ་སྤྱི་བཏང་རྟོགས་ཞིབ་གནང་ཡོད། རྟོགས་ཞིབ་ཀྱི་དམིགས་ལུལ་གཙོ་བོ་དེ་ལྷན་ཚོགས་ནས་གཏན་འབེབས་གནང་བའི་གསོ་བ་རིག་པའི་སྐབས་དང་སྐབས་སྲོར་ཆོད་ལྷན་གྱི་ཅ་འཛིན་སྤྱིག་གཞི་དགོངས་དོན་སྐབས་རྒྱ་དང་སྐབས་སྲོར་བཅོ་སྐབས་སྲོར་སྤྱི་གངས་། གཙོ་འགན་སྐབས་སྲོར་བ་དང་ལས་མི་རྣམས་ཀྱི་ཆ་རྒྱུན། དེ་བཞིན་ཉེ་འཁོར་ཁོར་ལུག་དང་སྐབས་སྲོར་ཐེན་བ་རྣམས་ཉར་ཆོག་དང་ཆོད་འགྲུལ་ས། སྐབས་སྲོར་ཁང་གི་འཛིན་སྲོང་དང་དེ་བཞིན་སྐབས་སྲོར་གསར་པའི་རིགས་ལ་ཉམས་ཞིབ་དང་མ་འོངས་རྒྱ་བསྐྱེད་ལས་འཆར་སོགས་སྤྱི་ཡོངས་གནས་ཚུལ་རྟོགས་ཞིབ་ཆེད་དུ་ཡིན། རྟོགས་ཞིབ་ཚོགས་ཚུང་གི་ཚོགས་མིར་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་བྱང་ཆེ་སྐབས་ཆེ་རིང་མཆོམས་གཏོད་དང་ཐོད་མིའི་སྤྱིག་འཇུགས་འཕྲོད་བསྟེན་ལས་ཁུངས་ཀྱི་སྐྱེ་ཆབ་ཚོགས་མིར་བསོད་ནམས་སྲོལ་མ་ལགས་དང་རྟ་ལོང་ས་གནས་འགོ་འཛིན་གྱི་སྐྱེ་ཆབ་

ཚོགས་མི་དཀར་མོ་ལགས་བཅས་ཚོགས་མི་རྣམས་པའི་རྟོགས་ཞིབ་ལས་བསྐྱོམས་དང་སོ་སོའི་དགོངས་ཚུལ་སྟུན་ཤོག་བཅས་ལྷན་ཚོགས་སུ་གནང་འཕྲོད་བྱུང་ཡོད། རྟོགས་ཞིབ་སྐབས་ཐོ་དེ་བཞིན་ལྷན་ཚོགས་ཚོགས་འདུ་རྗེས་མའི་ནང་བསྐྱར་ཞིབ་བྱོས་བསྐྱར་གནང་རྒྱ་ཡིན།

ཆ། སྐབས་བདེ་བསྐྱེལ།

ཐོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཁྲིམས་ཡིག་དོན་ཚན་༡༠༡༡ དགོངས་དོན་གྱི་ལོ་༢༠༠༥ ལོར་ཐོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་སྐབས་བཅས་ཀྱི་དེ་བསྐྱེལ་ལྷན་སྲོད་བྱེད་བྱོགས་ཀྱི་སྤྱིག་གཞི་གཏན་འབེབས་ཀྱིས་ལྷོ་ལོ་༢༠༡༢ ལྷ་༦ ཚེས་༡ ལས་ལྷོ་ལོ་༢༠༡༤ ལྷ་༦ ཚེས་༡ བར་ཁྲོན་སྐབས་བསྐྱེད་པ་༢༥ དེ་བསྐྱེལ་ལྷན་སྲོད་གནང་བ་ལས་ད་བར་སྐབས་བསྐྱེད་པ་༤༡ ལྷན་ཚོགས་འོག་དེ་བསྐྱེལ་ལྷན་སྲོད་ཐེན།

ཇ། ཐོད་སྐབས་མཐུན་བྲོགས་ཀྱི་ཚོགས་མི།

ཐོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་བྱོས་ཆོད་དགོངས་དོན་ཐོད་སྐབས་ལ་དགའ་ཞེན་དང་ཐོད་སྐབས་ཀྱིས་པན་བསྐྱེད་བྱུང་བའི་ནད་པ་རྣམས་ནས་གསོ་བ་རིག་པའི་བསྐྱར་བ་སྤྱི་དང་ཡང་སློམ་གསོ་རིག་ལྷན་ཚོགས་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་མཚོན་བྱེད་དུ་ཐོད་སྐབས་མཐུན་བྲོགས་ཀྱི་ཚོགས་མི་ཅེས་རྒྱུར་བྱེད་གནང་ནས་ལོ་༢༠༡༢ ལྷ་༦ ཚེས་༡ ལས་ལོ་༢༠༡༤ ལྷ་༦ ཚེས་༡ བར་མཐུན་བྲོགས་ཚོགས་མི་གངས་༤ དེ་བསྐྱེལ་ལྷན་སྲོད་ཀྱིས་ད་བར་ཁྲོན་ཐོད་སྐབས་མཐུན་བྲོགས་ཚོགས་མི་གངས་༤༥ ལྷན་ཚོགས་འོག་རང་ལོས་ཀྱིས་དེ་བསྐྱེལ་ལྷན་སྲོད་ཐེན།

༦། གསལ་བསྐྱབས་དང་རེ་སྐྱེལ།

༡། ལྷན་པ་དེ་བསྐྱེལ་དང་འབྲེལ་བའི་གསལ་ཆེའི་གསལ་བསྐྱབས།

དགོངས་གསལ་བཞིན་ཕྱི་ལོ་༢༠༡༠ ལོར་གསོ་བ་རིག་པ་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་ཁྲིམས་ཙམ་ལོན་གནང་བ་ལས་རིམ་པས་གསོ་བ་རིག་སྐོབ་གཉེར་ཁང་དང་དེ་ནས་སྐོབ་ཐོན་སྐྱོན་པ་རྣམས་རྒྱ་གར་དབུས་སྐྱོན་གྱི་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཁྲིམས་སྒྲིག་འོག་དེ་བསྐྱེལ་གནང་དགོས་ཆགས་རྒྱུ་ཡིན་ནའང་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་ལྷན་ཚོགས་འདི་ནི་བཅོན་གྲོལ་བོད་མིའི་བཅའ་ཁྲིམས་དགོངས་དོན་ཆེད་འཇུགས་གནང་བའི་ཚོགས་པ་གསལ་ཆེ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་ལྷན་ཚོགས་འདི་དོན་མཐུན་སྲ་བརྟན་རྒྱུ་གནས་དགོས་རྒྱུ་ལོན་ཏུ་གསལ་ཆེ་བར་སོང་ལྷན་ཚོགས་ནས་ཕྱི་ལོ་༢༠༡༤ ཟླ་༥ ཚེས་༡༤ ཉིན་དམིགས་བསལ་ཚོགས་འདུ་ཞིག་བསྐོར་ཚོགས་གནང་བའི་ཚོགས་འདུའི་ཐོག་གྲོས་ཚུན་དོན། གསོ་བ་རིག་པའི་སྐོབ་ཐོན་སྐྱོན་པ་རྣམས་ནས་བཅོན་གྲོལ་བོད་མིའི་བཅའ་ཁྲིམས་དང་ལྷན་པར་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་ལྷན་ཚོགས་འདིའི་ཁྲིམས་ཡིག་ལ་བརྟེན་པ་ལྷན་པའི་ཐོག་སྒྲིག་མཐུན་སྐོབ་གཉེར་ཐོན་ནས་ལོ་གཅིག་གི་ནང་ཚུད་ལྷན་ཚོགས་འོག་སྐྱོན་པའི་ཐོ་འགོད་དེ་བསྐྱེལ་གནང་དགོས་པ་དང་དེ་བསྐྱེལ་མེད་པའི་སྐྱོན་པ་རྣམས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཁྲིམས་ཡིག་དོན་ཚན་༡༠༥ དགོངས་དོན་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཇུགས་ནས་གཞུང་འབྲེལ་དོན་ལེན་མེད་ཅེས་གསལ་ཡོད་ན་འདས་པའི་ལོ་༡༩ ལྷན་པ་རིང་འབྲེལ་གསོ་བ་རིག་པའི་སྐྱོན་པ་གྲངས་༩༩༡ ཅམ་ལྷན་ཚོགས་འདིའི་འོག་སྐྱོན་པའི་ཐོ་འགོད་དེ་བསྐྱེལ་གནང་ཡོད་པ་དང་འབྲུང་འབྲུང་རྒྱ་གར་དབུས་སྐྱོན་གྱི་ལྷན་ཚོགས་ནས་སྐྱོན་པའི་དེ་བསྐྱེལ་སྐོ་འཇུགས་ཇེས་སུ་འདུང་ལྷན་ཚོགས་འདི་སུ་མཐུད་ནས་གནས་རྒྱུ་སོང་སྐོབ་ཐོན་སྐྱོན་པ་རྣམས་འཇུག་པར་དུ་ལྷན་ཚོགས་འདིའི་འོག་སྐྱོན་པའི་ཐོ་འགོད་དེ་བསྐྱེལ་གནང་དགོས་པ་དེ་དོན་གསལ་ཆེའི་གསལ་བསྐྱབས་སུ་ཞུ།།

༢། ལྷན་པའི་དེ་བསྐྱེལ་འཕར་འགྲུངས་ཀྱི་གསལ་བསྐྱབས།

ལྷན་ཚོགས་འོག་དེ་བསྐྱེལ་ཡོད་པའི་གསོ་བ་རིག་སྐོབ་པ་རྣམས་ལ་གསལ་བསྐྱབས་ཞུ་རྒྱུ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གྲོས་ཚུན་དགོངས་དོན་ཕྱི་ལོ་༢༠༡༡ ལོར་འདི་ནས་སྐྱོན་པའི་དེ་བསྐྱེལ་ལག་འཁུར་གསལ་བསྐྱབས་སྐོར་བཞེད་ཞིག་བཟོས་བསྐྱབས་ཀྱིས་ལོ་གསུམ་རེའི་མཚམས་འཕར་འགྲུངས་གནང་དགོས་པར་དེ་སྐྱི་ལོ་༢༠༡༥ ལོར་འཕར་འགྲུངས་ཞུས་པ་དེ་བཞིན་ཕྱི་ལོ་༢༠༡༤ ཟླ་༣ ཚེས་༣༡ ལས་དུས་ཚེས་གཅིག་ལ་ཞུ་བཞིན་ཡོད། འབྲེལ་ཡོད་རྣམས་ལ་དེ་བསྐྱེལ་འཕར་འགྲུངས་ཀྱི་དོན་ཉིན་སྐོར་ ༡༠༠༠༠ མམ་པ་ལྷན་ཚོགས་སུ་འབྲུལ་ཐོག་འཕར་འགྲུངས་ཐེའ་ཅེ་ (renewal seal) འདི་ལས་ནས་བཞེས་གནང་ཡོང་བ་དེ་དོན་གསལ་བསྐྱབས་ཞུ། ཉེ་འཆར་ཕྱི་ཟླ་བཞི་པ་འདིའི་ནང་དེ་བསྐྱེལ་གནང་བའི་སྐྱོན་པ་རྣམས་ནས་ཐེའ་ཅེ་འདི་ཞུ་མི་དགོས་པ་དེ་དོན་དགོངས་འཇུགས་ཞུ། ཆབས་ཅིག་དེ་བསྐྱེལ་ཐོན་པའི་སྐྱོན་པ་རྣམས་ནས་ལོ་རེའི་ཚོགས་དུལ་བསྐྱེལ་འབྲུལ་གནང་མེད་ཆེ་གནས་ལུལ་ས་གནས་འབྲེལ་མཐུད་སྐྱོན་པ་འཕར་འཇུག་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་དུལ་ཁང་བརྒྱུད་ཐང་ཀར་ཚོགས་དུལ་བསྐྱེལ་འབྲུལ་གྱིས་ཚོགས་མིའི་དོ་སྐྱོད་ལག་འཁུར་ (Membership-ID Card) འདི་ནས་བཞེས་གནང་ཡོང་བ་ཞུ། ཡང་དེ་བསྐྱེལ་ཚོགས་མི་རྣམས་ལ་སོ་སོའི་འབྲེལ་ལུལ་ཁ་བྱང་དང་ཁ་པར་ཨང་གྲངས་སོགས་ལ་བསྐྱེལ་བ་ཕྱིན་ཡོད་ཆེ་ལྷན་ཚོགས་སུ་རེས་པར་བཅད་ལན་གནང་དོགས་ཞུ་བ་དང་ཚོགས་མི་སོ་སོའི་ཆེད་ལས་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ཁ་བསྐྱོན་གནང་དགོས་མཚེས་ཆེ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་སྐོག་འཕྲིན་བརྒྱུད་སོ་སོའི་ཆེད་ལས་ལོ་རྒྱུས་གཏོང་གནང་ཡོང་བ་དེ་དོན་གསལ་བསྐྱབས་དང་ཆབས་ཅིག་རེ་སྐྱེལ་ཞུ།།

༣། ཟབ་སྐྱོད་གསལ་བསྐྱབས།

གསོ་རིག་སྐྱོད་ཚོགས་འདིའི་གོ་སྐྱོད་འོག་ཕྱི་ལོ་༢༠༡༩ ལཱ་༩ ཚེས་༣ ཉན་ཚེས་༩ བར་ཉིན་གྲངས་དྲུག་རིང་བཞུགས་སྐར་དྲ་
 རམ་སྐྱོད་ལྟར་གསོ་རིག་སྐྱོད་པའི་ཤེས་ཡོན་གོང་སློབ་ཟབ་འཁྲིད་ཐེངས་དྲུག་པ་དེ་བསྐྱོད་འཚོག་གནང་གཏན་འཁེལ་ཡོད། ཟབ་
 འཁྲིད་འདི་བཞེན་རྒྱ་གར་དབྱུས་གཞུང་གི་ཡུ་ཤུ་འདི་སྐོན་ཚེན་ལས་ཁུངས་(AYUSH schemes) ཉན་ཚེས་དངུལ་འབྲུག་
 རོབ་བྱུང་བཞེན་ཡིན་པས་དེ་གའི་ལམ་སྐོན་ནང་གསལ་ཟབ་འཁྲིད་འདིར་སྐྱོན་པ་གྲངས་༣༠ ལས་གོ་སྐྱབས་མེད་པས་སྐྱོན་
 ཚོགས་འོག་དེ་བསྐྱོད་འོད་པའི་སྐྱོན་པ་རྣམས་ཉན་ཚེས་ཟབ་འཁྲིད་འདིར་བཅར་འདོད་ཡོད་ཚེ་ཕྱི་ལོ་༢༠༡༩ ལཱ་༩ ཚེས་༢༠
 འགྲངས་མེད་སྐྱོན་ཚོགས་སུ་ཚོགས་བཅར་ཐོ་འགོད་གནང་རོགས་ཞུ། ལམ་སྐོན་ཡིག་ཆ་ནང་གསལ་ཟབ་འཁྲིད་འདིར་སྐྱོན་པ་
 གྲངས་༣༠ ལས་མང་བ་ཐོ་འགོད་གནང་ཚེ་དེ་སྐྱོན་ཚོགས་ཉན་ཚེས་གོ་སྐྱབས་འབྲུག་པའི་ཟབ་འཁྲིད་འབྲུག་ཐོབ་མ་བྱུང་བ་རྣམས་ལ་
 གོ་སྐྱབས་དང་ཐོ་འབྲུག་རྒྱ་ཡིན། ཟབ་འཁྲིད་འདིར་བཞུགས་མཁམ་སྐྱོན་པ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་གྲོན་(མེ་འཁོར་ཨང་གཉིས་ AC-
 II Tier པའི་རིན་གོང་ནང་ཚུད་འགོ་གྲོན།) དང་ཟབ་སྐྱོད་ཉིན་དྲུག་རིང་གི་བཞུགས་ཡུལ་མགོན་ཁང་དང་སྐྱོད་ཐོང་སྐོ་དོད།
 ཉིན་དགུང་ཞལ་ལག་བཅས་ལམ་སྐོན་ཡིག་ཆ་ནང་གསལ་འབྲུག་རྒྱ་ཡིན། ཟབ་འཁྲིད་ཀྱི་ལམ་སྐོན་ཡིག་ཆ་དང་ལས་རིམ་
 རགས་ཟེན་བཅས་སྐྱོན་ཚོགས་ཀྱི་དྲ་རྒྱའི་ནང་གཞིགས་གནང་ཡོང་བ་དེ་དོན་གསལ་བསྐྱབས་ཞུ།

༣། ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ།

སྐྱོན་ཚོགས་ཀྱི་འཛིན་སྐྱོད་ཚོགས་མི་སྐྱོན་རམས་པ་སྐོན་པ་ཆེ་རིང་ལགས་ཉན་ཚེས་འདི་གའི་གསོ་རིག་འཕྲོད་བསྐྱོད་དུས་དེ་བ་
 དཔར་བསྐྱབས་འགོ་གྲོན་ཆེད་ཉིན་སྐོར་ཆེག་ཁི་བརྒྱད་སྐོར་༩༩༠༠༠༠༠༠ ཟམ་པ་ཞལ་འདེབས་གནང་སོན་བྱུང་བར་ཐུགས་
 རྗེ་བཀའ་རྗེ་ཆེ་ཞེས་ཞུ་བ་དང་། གཞན་ཡང་སྐྱོན་ཚོགས་ཀྱི་ལས་དོན་ཆེད་གཤམ་གསལ་སྐྱོན་པ་རྣམས་ཉན་ཚེས་འདེབས་
 གནང་སོན་བྱུང་བར་སྐྱོན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་མི་ཡོངས་ཀྱི་ཆབ་ཞུས་ཏེ་ཐུགས་རྗེ་བཀའ་རྗེ་ཆེ་ཞེས་ཞུ།

- སྐྱོན་རམས་པ་གངས་མཚོ་དེ་རིགས་ཉན་ཚེས་༩༩༩༩༠༠
- སྐྱོན་པ་ཆེ་རིང་དབང་རྒྱལ་བེས་ཏེ་ལགས་ཉན་ཚེས་༩༩༠༠༠༠
- སྐྱོན་རམས་པ་འཛིགས་མེད་དགེ་འདུན་ལགས་ཚོགས་དངུལ་བསྐྱོད་འདི་དངུལ་ལྷག་མ་ཉིན་སྐོར། ༣༥༠༠༠
- སྐྱོན་རམས་པ་ཆེ་རིང་མཚོ་མོ་ལགས་ཚོགས་དངུལ་བསྐྱོད་འདི་དངུལ་ལྷག་ཉིན་སྐོར། ༡༠༠༠༠

འོང་རྒྱུ་ལས་འཆར།

- གསོ་རིག་སྐྱོད་པའི་ཤེས་ཡོན་གོང་སློབ་ཀྱི་ཟབ་འཁྲིད།
- སྐྱོན་ཚོགས་ཀྱི་དམིགས་བསལ་ཚོགས་འདུ།
- སྐྱོན་ཚོགས་ཚོགས་ཐེངས་༣༠ བ།
- རྒྱལ་ཡོངས་གསོ་རིག་པའི་ཉིན་མོ་བསྐྱུང་ཅི།
- གསོ་རིག་སྐོབ་གཉེར་ཁང་དང་སྐྱོན་སྐོར་ཁང་དུ་ཉོགས་ཞིབ།

SORIG Newsletter

CENTRAL COUNCIL OF TIBETAN MEDICINE

June, 2018

VOLUME: 28

CONTENTS

Message

1. Brief report of the 3rd International Conference on Tibetan Medicine 2
2. CCTM 29th Board Meeting 2
3. Dr. Yeshi Dhondhen honored with Padma Shri Award 3
4. Health Talks on World Health Day 4
5. News in Brief 4
6. Announcement & Appeal 5
7. Thank You Note 6

Editors : Dr. Sonam Dolkar Oshoe & Dr. Tsering Tsamchoe
Published by : Central Council of Tibetan Medicine

Upcoming Events:

- 6 Days CME Program
- CCTM Special Meeting
- CCTM 30th Board Meeting
- National Sowa-Rigpa Day
- Inspection to Sowa-Rigpa College/Institute and Pharmacy

MESSAGE

Sowa-Rigpa is one of the most extraordinary and an integral science among the five major Tibetan Field of Tibetan studies, driven by the concept of ‘cherishing others’ and intended to benefit human kind. It has contributed and it still continues to contribute outstandingly to the wellbeing of human kind. An inevitable responsibility to sustain and promote this invaluable tradition and disseminate its knowledge lies on the shoulders of Tibetan people in general and Sowa-Rigpa practitioners in particular. In order to preserve, promote and revive Sowa-Rigpa practice in exile, it was obligatory to certify and protect Sowa-Rigpa Colleges, graduates and pharmacies to ensure medical education and training standards of Sowa-Rigpa, to craft minimum standard of education in Sowa-Rigpa, to timely organize seminars and workshops on Sowa-Rigpa so as to upgrade the education of Sowa-Rigpa physicians, and to work in collaboration with other traditional systems of Medicine for recognition of Sowa-Rigpa nationally and internationally. Central Council of Tibetan Medicine (CCTM) was established in the year 2004, to carry out the above responsibilities, after the ‘Tibetan Medicine Central Council Act. 2003’ was passed by the 13th Assembly of the Tibetan Parliament in Exile. Since then, the council has been able to contribute towards preserving and promoting Sowa-Rigpa practice by registering 5 Sowa-Rigpa Colleges, 491 Sowa-Rigpa physicians, 5 Sowa-Rigpa pharmacies under it and by organizing 5 CME for doctors and 3 International Conferences on Sowa-Rigpa.

The presentation of the prestigious ‘Padma Shri Award’ to Dr Yeshi Dhondhen, former personal physician to His Holiness the Dalai Lama by the Govt. of India and recent addition of Sowa-Rigpa MSE and MSR and the opening of online Central Registration of Sowa-Rigpa practitioners by Ministry AYUSH, Govt. of India, definitely marks an exceptional milestone in the history of Sowa-Rigpa. But with this, the time has come for the Sowa-Rigpa practitioners in exile to don on more responsibilities and put more efforts in safeguarding and sustaining the authentic pharmaceutical practices and spiritual procedures of Sowa-Rigpa and education of moral code of ethics of Sowa-Rigpa physicians. Therefore, it is high time for the Sowa-Rigpa Colleges, physicians and pharmacies to think about Sowa-Rigpa as a whole and abide by the rules and regulations set by the Central Council of Tibetan Medicine, the lone body established by the Central Tibetan Administration in exile to scrutinize the standards of Sowa-Rigpa physicians and medicines. I appeal the Sowa-Rigpa practitioners to proactively support the council and openly share suggestions regarding its undertakings.

Under the leadership of Central Tibetan Administration (CTA), Tibetan people across India are observing the year 2018 with a series of Pan-India events spanning 12 months to publicly express gratitude to the Government and people of India, for their unwavering support throughout these 60 years in exile. Taking this opportunity we, the Central Council of Tibetan Medicine (CCTM) on behalf of all the Sowa-Rigpa practitioners in exile would like to express our heartfelt appreciation and thanks to the Government and people of India for their support in preservation and promotion of Tibetan ancient science of healing (Sowa-Rigpa).

Vice chairman, CCTM

Dr. Sonam Dolkar Oshoe

1. Brief report on the 3rd International Conference on Tibetan Medicine

Central Council of Tibetan Medicine (CCTM) with the collaboration of Central Institute of Higher Tibetan Studies (CIHTS) and Chagpori Tibetan Medical Institute (CTMI) held its 3rd International Conference on Tibetan Medicine (ICTM) at CIHTS, Sarnath, Varanasi from 25th Feb. 2018 - 1st of March 2018.

The reason for organizing this International Conference on Sowa-Rigpa, was to present the Tibetan Science of Health and Wellbeing in its entirety. Understanding the value and quality of Sowa-Rigpa, a system having a very long history of its comprehensive practice and concept, it has been utilized for the mental and physical wellbeing of humankind irrespective of caste, creed, color, religion and nationality. During the reign of Tibetan Emperor Trison Detsen (8th century) many medical scholars from the neighboring countries like India, China, Persia, Nepaletc gathered at Samye Monastery, Central Tibet, where the 1st world known International Conference on Medicine was held. Extensive and profound discussion on Medical practices, clinical experiences, literal concepts were carried out for days, months and years. Seeing the need for more interaction and exchange among the Sowa-Rigpa practitioners around the globe, the 2nd International Conference was held in Dharamsala in the year 2012, where 250 delegates from 21 different countries, participated. Carrying forward the legacy of such essential interface, three institutions came together to jointly organize the 3rd International Conference on Sowa-Rigpa. This conference served as a platform where scholars, practitioners, researchers and young talented students met and bridged the gap of the loopholes of Sowa-Rigpa practice.

The entire Conference was divided into various themes based on the urgency of the subjects which were:

- Glimpse into the Three Great Medical Systems of Asia
- Present Status of Sowa-Rigpa in Asian Countries
- Clinical Management of Somatic Disorders
- Clinical Management of Psychological Disorders
- Pharmaceuticals and Research
- Advance Sowa-Rigpa Practice
- Medico-Legal Issues
- Materia-Medica and its Challenges
- Hands-on Practical Training

The conference comprised of 6 Plenary Lectures, 28 Parallel Sessions, 12 Paper-presentations and one-day practical workshop with 4 sessions. Total 201 participants, 30 expert speakers and 12 paper presenters assembled from 10 different countries around the world for this conference. One can follow the link below in order to read the detail report of the conference (ICTM).

<http://tibmedcouncil.org/wp-content/uploads/2018/05/ictm-report-final.pdf>

2. CCTM 29th Board Meeting

As of CCTM (General) Regulation, the 29th Board Meeting of CCTM was held at Dept. of Sowa-Rigpa, Central Institute of Higher Tibetan Studies, Sarnath, Varanasi from 1st - 3rd March 2018. The main resolutions passed during the board meeting are as follows:

- Three new advisors have been appointed for the next three years from April 2018.
- For the coordination of CCTM head office

and regional practitioners, 9 regional coordinators have been appointed for the three years from April 2018.

- Members have reviewed the CCTM (General) Regulation and have amended the clause 36 of (General) Regulation.
- Members have resolved to send a proposal of opening two new Sowa-Rigpa Out Patient Department (OPD) in Karnataka State AYUSH Hospitals. Also planned to send proposal of two new Sowa-Rigpa departments to open in two renowned Indian University.
- Reviewed the Minutes of Special Meeting held during the ICTM and planned to seek fund for the project on Collection of Sowa-Rigpa Manuscripts and Classical Texts and Literatures from the “AYUSH schemes for Acquisition, Cataloging, Digitization and Publication of Text Book and Manuscripts”. Also planned to seek 5 Acres of land from the Tibetan settlements through Dept. of Home, CTA for the cultivation of medicinal plants.
- CCTM special meeting is scheduled to be held at Dharamsala on 3rd of September 2018 followed by CCTM Board Meeting.
- Date of Six days CME for Sowa-Rigpa Practitioners has been scheduled to be held at Dharamsala from 3rd - 8th Sept. 2018.

CCTM Chairman Prof. Dr. Lobsang Tenzin greeted new CCTM executive member Dr. Thinles Yangjor and Dr. Rabga Bhutia. From the 13 executive members, 9 members have attended this meeting. The date of CCTM 30th Board Meeting has been scheduled at Dharamsala from 3rd - 7th September 2018.

3. Dr. Yeshe Dhondhen honored with Padma Shri Award

On the eve of the 69th Republic Day, the government of India officially announced the names of the recipients of India's prestigious awards which include 3 Padma Vibhushan, 9 Padma Bhushan and 73 Padma Shri awards.

On behalf of all the registered members of CCTM, Council Vice Chair Dr. Sonam Dolkar Oshoe and Gen. Secretary Dr. Tsering Tsamchoe paid a visit at Dr. Yeshe Dhondhen's resident and officially greeted him for being nominated as one of the 73 recipients of this year's Padma Shri Award. He is the second Tibetan to receive this prestigious Padma Shri award from the Indian Government after Ven. Geshe Ngawang Samten in 2009.

CCTM thanked Dr. Yeshe Dhondhen for his tireless effort and his lifelong service for the preservation and promotion of Sowa Rigpa; Tibetan Medical System. The council recognized and presented Yuthog Award to him in the year 2012. CCTM also thanked the Ministry of AYUSH and the Central Government for this recognition and for their support in promoting this unique medical system at the same time.

The actual award was presented by Hon. President of India, Shri Ram Nath Kovind on March 20, 2018 at a Civil Investiture Ceremony held at Rashtrapati Bhavan, New Delhi.

Brief bio-data of Dr. Yeshe Dhondhen can be read from the following link:

<http://tibmedcouncil.org/wp-content/uploads/2018/01/dr-yeshi-dhondhen-bio.pdf>

4. Health Talks on World Health Day

World Health Day is celebrated on April 7 every year to mark the anniversary of the founding of the World Health Organization (WHO). The theme of this year's World health day was "Universal Health Coverage: Everyone-Everywhere - 2018". To observe this world health day, series of Health talks were organized by CCTM with council members and regional coordinators in India. CCTM thank all the following doctors for their contributions.

1. Dr. Tsering Palmo - CIBS, Ladakh Nuns Association, Leh, Ladakh (J&K)
2. Dr. Rabga - Sedgyud Monastery, Salugara (W.B.)
3. Dr. Kyizom - Girls student, CST Mundgod (K.S.)
4. Dr. Nyima Gyaltsen - CST Mundgod (K.S.)
5. Dr. Kyilu - CST Chauntra, (H.P.)
6. Dr. Tara Ngawang Lodoe - CST Bylakuppe (K.S.)
7. Dr. Tsering Tsamchoe - Lower TCV School (H.P.)

5. News in Brief

A. CCTM congratulates new Sowa-Rigpa member, CCIM

On 25th of Feb. 2018, on the historic event of inaugural session of the 3rd International Conference on Tibetan Medicine (Sowa-Rigpa) Dr. (Prof.) Lobsang Tenzin Rakdho, Chairman of Central Council of Tibetan Medicine presented a greeting scarf to Dr. Padma Gurmet for the recent nomination of Sowa-Rigpa member in Central Council of Indian Medicine.

Dr. Padma Gurmet, registered QMP of Central Council of Tibetan Medicine (Ref: CCTM/QMP/3276/2006) was nominated under the section 3 (1) C of Indian Medicine Central Council Act. 1970. On behalf of all the executive

members, Dr. Tsering Tsamchoe, the general secretary of Central Council of Tibetan Medicine congratulated him and conveyed him the very best wishes.

B. Council member attends 6th Health review meeting

Dept. of Health, CTA organized its 6th Health Review meeting at Dharamsala on 26th and 27th of March 2018. This meeting was aimed to strengthen measures to improve the health care system and discuss steps to scale up awareness about prevention of diseases prevalent in Tibetan community. Dr. Tsering Tsamchoe, Gen. Secretary of CCTM presented a short introductory video on Sowa-Rigpa followed by a presentation on "Life style diseases and its Prevention" according to Sowa-Rigpa.

A total of 35 representatives, including doctors from Delek Hospital, Men-Tsee-Khang, local hospitals in various Tibetan settlements, Ngoenga School, health workers of Monastic institutes, Directors and members of the various local health bodies of Tibetan settlements participated in this review meeting.

C. CCTM appoints 3 new Advisors

With the recent resolution of CCTM, Ven. Geshe Ngawang Samten, Hon. Vice Chancellor of Central Institute of Higher Tibetan Studies, Dr. (Prof) Sanjeev Rastogi, Professor of Lucknow University and (Dr. Padma Gurmet) Member of Sowa-Rigpa, CCIM had been appointed as advisors for CCTM for three years from April 2018. Ven. Acharya Yeshe Phuntsok, deputy speaker of TPiE and Dr. Rakesh Kumar Sharma (medico-legal advisor) continues to be advisors for CCTM. They have been appointed as advisors since 2013.

D. Appointment of CCTM new regional coordinators

Coordinators of CCTM are duly appointed by the Governing member of CCTM. During the last board meeting, the following regional coordinators have been appointed for three years from April 2018.

- Dr. Thupten Thapkhe, Spiti area
- Dr. Konchok Karma, Uttarakhand state
- Dr. Nyima Gyaltzen, Karnataka state
- Dr. Tenzin Thutop, Varanasi area
- Dr. Rigzin Wangdak, Ladakh area
- Dr. Rabga, West Bengal area
- Dr. Dawa Tsering, Russia
- Dr. Tenzin Gonpo, Canada
- Dr. Tenzin Gonpo Bartso, Nepal
- Dr. Tsering Youdon, Sikkim

E. Inspection to Sorig Pharmaceutical Units

As per CCTM Legal Act and Regulations, an inspection team consisting of three members, team leader Dr. Tsering Tsamchoe along with Ms. Sonam Dolma, from Dept. of Health CTA and Ms. Karmo from Tibetan Settlement office, Dharamsala visited the Kunde Khangsar Tibetan Herbal Product Ltd. (KKTHP) on 25th May 2018. Later in the afternoon, the same team visited the Tibet and Himalaya Herbal Medicine site located near Norbulinga, Dharamsala. Team members submitted their report to the council and the detail report will be reviewed in the next CCTM meeting.

6. Announcement & Appeal

A. Important announcement regarding

Registration of Sowa-Rigpa Practitioners

As we all are aware of the Sowa-Rigpa system of medicine being legally recognized by the

Govt. of India in the year 2010, which was bound to be followed by registration of Sowa-Rigpa practitioners, medical colleges and institutions under CCIM act and regulation, sooner or later. Yet, CCTM will remain in existence, since the Central Council of Tibetan Medicine was established after an act passed by the Tibetan Parliament in Exile, mainly aimed to preserve, promote and regulate the Sowa-Rigpa system in exile. In order to further strengthen this council, CCTM held a special meeting on 18th May, 2018, where it was emphasized that all the Sowa-Rigpa practitioners are obliged to respect the TMCC Act which was established under the Article 18.2/3 of Charter of Tibetan-in-Exile and thus abide by the regulation laid by CCTM. As specified in the guidelines, we request all the new Sowa-Rigpa practitioners graduated from the year 2018 to register with CCTM within a year after their graduation. As of clause 10.5 of TMCC Act., those who fail to register themselves under CCTM will not be officially recognized as a Sowa-Rigpa practitioner by the Central Tibetan Administration. In the last 13 years of its inception a total of 491 Tibetan Medical practitioners have been registered under CCTM and in the future after implementation of CCIM registration, CCTM will still remain intact and will continue to register and regulate Sowa-Rigpa system internally. Therefore, all the Sowa-Rigpa practitioners in exile are also requested to continue their registration under CCTM.

B Notice for renewal of registration and membership:

All registered practitioners of CCTM are required to renew their registration as the three years renewal seal of year 2015 is expiring. Renewal is a key process which

helps to provide assurance that medical practitioners are competent and fit to practice and that individual practitioners meet our standards. Thus we request all the registered doctors to renew their registration by paying renewal fees of INR 100/- Please note that it is not required for you to necessarily visit our office in person or necessarily bring your registration certificate. Once you pay your renewal fee, we will update the status in our official record book and site. We will then issue the renewal seal. If you send the fee through bank transfer, kindly send us a short email with details of transaction and the correct postal address to send back your renewal seal.

With this notice, we request all the registered members to kindly renew their membership ID card by paying annual membership fees. Members are also requested to update their contact email and postal address if there are any changes. For any queries regarding renewal of registration and membership, please contact us through email at <cctm2004@gmail.com>

C. 6 Days Continuing Medical Education (CME) for Sowa Rigpa Practitioner

CCTM is pleased to announce here the 6 days CME program for the Sowa-Rigpa practitioners. This program is fully funded by Ministry of AYUSH, GoI under the Central Sector Schemes and the program will held at Dharamsala from 3rd - 8th September 2018. As of guidelines, there will be only 30 seats for the trainees. Therefore we request all the interested participant to enroll their name with CCTM registration number to the council office on or before 20th of August 2018. Please log in to CCTM website for detail announcement and guidelines.

7. Thank You Note

CCTM thank the following doctors for their donation toward CCTM activities. Our special thanks to Dr. Penpa Tsering, executive member of CCTM for his continuous financial support to meet the expenses of publishing Sorig Health Magazine.

- Dr. Ganzorig - INR 66991/-
- Dr. Tsering Wangyal Bista - INR 6100/-
- Dr. Jigme Gedun - INR 370/-
- Dr. Tsering Tsomo - INR 100/-
- Dr. Penpa Tsering - INR 18000/-

To

If undelivered, kindly return to :

Central Council of Tibetan Medicine

Gangchen Kyishong, Dharamsala - 176215, Distt. Kangra (H.P.) India

Telephone : 01892-223483, Tele-fax: 01892-226462

Email: chethoe@yahoo.com | cctm2004@gmail.com | Website : www.tibmedcouncil.org